

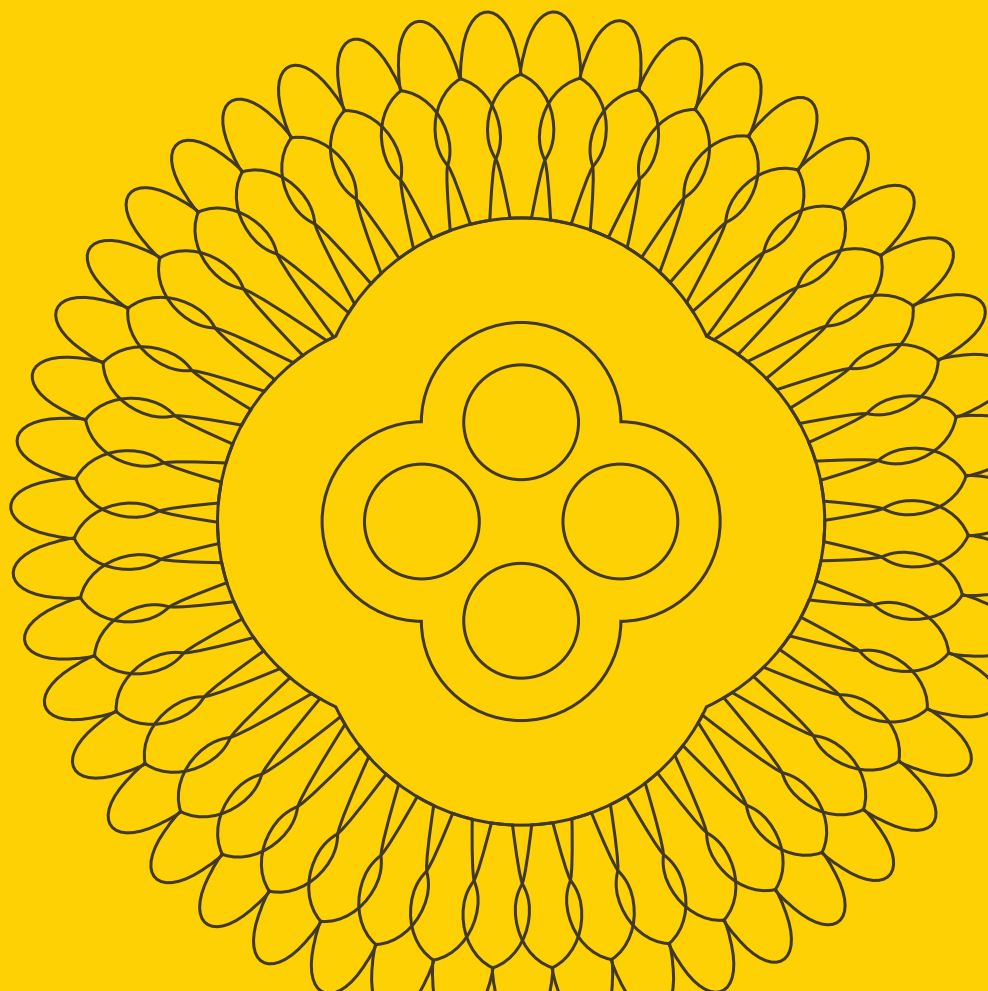
FUNDUSZE POŻYCZKOWE W POLSCE

RAPORT 2023

POLSKI ZWIĄZEK
FUNDUSZY POŻYCZKOWYCH

PZFP

FUNDUSZE POŻYCZKOWE W POLSCE

RAPORT 2023

© Copyright do wydania polskiego PZFP

Wszelkie prawa zastrzeżone.
Zabronione jest kopiowanie, przetwarzanie i rozpowszechnianie
w jakimkolwiek celu oraz postaci bez pisemnej zgody autora i wydawcy.

Opracowanie:
Piotr Rogowiecki

Raport powstał na podstawie zaktualizowanych danych przekazanych
przez fundusze pożyczkowe według stanu na 31.12.2023 r.

**Partnerem merytorycznym i finansowym publikacji jest
Bank Gospodarstwa Krajowego**

**Fundusze
Europejskie**

**Rzeczpospolita
Polska**

**Dofinansowane przez
Unię Europejską**

Spis treści

Słowo wstępne od Zarządu Związku	5
Wprowadzenie	7
Rozdział. Uwarunkowania makroekonomiczne działalności pożyczkowej w 2023 roku	9
1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw	9
2. Zapotrzebowanie przedsiębiorstw na zewnętrzne źródła finansowania	11
3. Dynamika wzrostu gospodarczego Polski w 2023 roku a sytuacja w sektorze funduszy pożyczkowych.	13
4. Wnioski	14
Rozdział II. Wartość kapitału pożyczkowego i aktywność funduszy pożyczkowych w układzie ogólnopolskim i regionalnym	15
1. Dynamika wartości kapitału pożyczkowego	15
2. Działalność funduszy pożyczkowych w ujęciu ogólnokrajowym i regionalnym	17
3. Aktywność funduszy pożyczkowych w podziale na obszar miejski i wiejski	21
Rozdział III. Charakterystyka klienta funduszy pożyczkowych	23
1. Działalność funduszy pożyczkowych w kontekście długości prowadzenia działalności gospodarczej przez pożyczkobiorców	23
2. Klienci powracający do funduszy pożyczkowych	24
3. Udzielone pożyczki w odniesieniu do wielkości przedsiębiorstwa	25
4. Popyt na pożyczki w kontekście płci/formy prawnej pożyczkobiorcy	26
5. Popyt na pożyczki w kontekście celu przeznaczenia pozyskanych środków	27
6. Popyt na ofertę funduszy w poszczególnych branżach	29
7. Pożyczki udzielone przez fundusze pożyczkowe według przedziałów wartości, w tym wraz z pomocą <i>de minimis</i>	31
Rozdział IV. Jakość portfela pożyczkowego	34
1. Pożyczki aktywne, wypowiedziane i windykowane, stracone	34
2. Terminowość spłaty pożyczek	35
Rozdział V. Sieć i zakres działalności funduszy pożyczkowych oraz ich zaplecze kadrowe	38
1. Wyposażenie kapitałowe funduszy pożyczkowych	38
2. Sieć oddziałów terenowych funduszy pożyczkowych	40
3. Polityka kadrowa funduszy pożyczkowych oraz działalność inna niż pożyczkowa	40

Rozdział VI. Dotychczasowe doświadczenia z wdrażania instrumentów finansowych w ramach perspektywy finansowej 2021-2027 43

1. Alokacja na instrumenty zwrotne w perspektywie finansowej UE 2021-2027 43
2. Przebieg postępowań przetargowych 45
3. Analiza wdrażania instrumentów pod kątem kategorii pośredników finansowych 50
4. Wnioski 51

Zakończenie 52

Załączniki: 55

1. Podstawowe dane dotyczące funduszy pożyczkowych według kapitału pożyczkowego na tle liczby i wartości udzielonych pożyczek oraz średniej wartości pożyczki w 2023 roku 56
2. Udział poszczególnych funduszy pożyczkowych w ogólnej sumie kapitału pożyczkowego, wartości i liczby udzielonych pożyczek na 31.12.2023 r. 60
3. Aktywność funduszy pożyczkowych – wybrane informacje o funduszach pożyczkowych na 31.12.2023 r. 64
4. Aktywność funduszy pożyczkowych według wartości kapitału pożyczkowego 68

Słowo wstępne

Z satysfakcją przedstawiamy Państwu Raport **FUNDUSZE POŻYCZKOWE w POLSCE 2023**. Nasze opracowanie ukazuje się co roku i ma już dwudziestoletnią tradycję, włączając w nią analizy publikowane jeszcze przez Polskie Stowarzyszenie Funduszy Pożyczkowych. W przestrzeni publicznej nie istnieje żaden inny dokument, który w tak szczegółowy sposób ukazywałby obraz pracy funduszy pożyczkowych. Lektura Raportu pozwala zdobyć wiedzę m.in. z takich obszarów jak: przepływy kapitału pożyczkowego, politykę kadrową badanych podmiotów, czy też przebieg postępowań przetargowych na wybór partnerów finansujących.

Wyniki osiągnięte przez badane podmioty jednoznacznie dowodzą tego, że są one ważnym elementem wspierania rozwoju polskiej gospodarki. W warunkach nadal bardzo ograniczonych możliwości pozyskiwania kapitału pożyczkowego wymiar udzielanego wsparcia pozostał wysoki. W 2023 roku uruchomiono pierwsze postępowania na wybór Partnerów Finansujących udzielających pożyczek ze środków perspektywy 2021-2027. Dzięki temu w kolejnych latach dynamika akcji pożyczkowej powinna być dodatnia. Rozstrzygane postępowania przetargowe wskazują na to, że to fundusze pożyczkowe będą nadal dominować w systemie instytucjonalnym dystrybucji instrumentów zwrotnych UE.

Nadal ważnym przedmiotem dyskusji w środowisku funduszy pożyczkowych są koszty prowadzenia działalności pożyczkowej. Ustabilizowanie się sytuacji inflacyjnej nie zmienia tego, że wynagrodzenie za realizację projektów pożyczkowych w praktyce trafia na konta funduszy z pewnym przesunięciem. Tłumaczą to wymogi związane z weryfikacją transakcji, zgłaszanych do certyfikacji KE. Jednocześnie stoimy przed wyzwaniem związanym choćby z kosztami cen energii i pracy. Wymaga to elastycznego podejścia w zakresie kształtowania ofert przetargowych.

Nieustannej ewolucji podlegają same fundusze pożyczkowe. Obecne warunki przetargowe stawiane potencjalnym partnerom finansującym nie tyle skłaniają, co zmuszają mniejsze podmioty do udziału w postępowaniach za pośrednictwem tworzonych konsorcjów. Mamy więc do czynienia ze zjawiskiem, które przewidywaliśmy już w poprzednich Raportach. Jest to wynikiem postępującego rozwarstwienia kapitałowego funduszy, poziomów, a także kryterium doświadczenia rozumianego jako liczba i wartość pożyczek udzielonych w ostatnich kilku latach. Do tego dochodzi nowy czynnik – wymogi w zakresie doświadczenia kadr oferentów rozumianego jako liczbę przeprowadzonych analiz wniosków pożyczkowych w danym okresie. Wynika to też stąd, że podwyższeniu ulegają wartości

jednostkowych pożyczek i wartości części poszczególnych zamówień. Trudności w dostępie do zamówień mogą mieć faktycznie podmioty o mniejszym poziomie kapitałów, choć wspierającym rozwój przedsiębiorczości od wielu lat. Mogą one jednak zawiązywać konsorcja dla wspólnej realizacji zamówienia.

Zarząd Polskiego Związku Funduszy Pożyczkowych

Wprowadzenie

Analizując wyniki funduszy pożyczkowych osiągane w kolejnych latach, należy z całą mocą podkreślić to, że badane podmioty nieustannie we właściwy sposób realizują misję, do której zostały powołane. Nie tylko dostarczają przedsiębiorcom środki na rozwój, czy też rozpoczęcie działalności gospodarczej, lecz także udzielają wsparcia szkoleniowego i doradczego. Tylko w 2023 roku polscy przedsiębiorcy, za pośrednictwem funduszy pożyczkowych, otrzymali wsparcie o wartości niemal 2,3 mld zł. Niemal 7 tys. podmiotów gospodarczych skorzystało z oferty finansowej badanych podmiotów.

Niniejszy Raport, analogicznie do jego poprzednich edycji, został przygotowany na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych wśród funduszy pożyczkowych funkcjonujących w 2023 roku. Narzędzie badawcze nie zmieniło się w stosunku do poprzedniego roku i miało postać ankiety obejmującej 8 zagadnień tematycznych. Wypełnione w ramach badań ankiety przekazane zostały przez fundusze pożyczkowe zarówno zrzeszone w Polskim Związku Funduszy Pożyczkowych, jak również przez fundusze niezrzeszone. W 2023 roku działalność prowadziło 80 funduszy pożyczkowych. Raport powstał na podstawie danych z 61 organizacji, tj. 76% wszystkich. Prezentowany ranking funduszy, gdzie porównywane są podmioty z poszczególnych grup, nadal jest oparty na przedziałach wartości kapitału pożyczkowego. Na podstawie ankiety przygotowano rozdziały nr II, III, IV i V.

2023 rok to także okres wyjątkowej pracy Polskiego Związku Funduszy Pożyczkowych. Braliśmy aktywny udział w pracach nad zasadami wdrażania perspektywy finansowej 2021-2027, pomagaliśmy Członkom w uzyskaniu dostępu do kapitału pożyczkowego i wspieraliśmy ich w codziennym funkcjonowaniu. Prowadziliśmy także ożywioną działalność szkoleniową. Podobnie jak w poprzednich latach pozostawaliśmy w stałym kontakcie z właściwymi dla funduszy pożyczkowych podmiotami. Bezustannie śledzimy z uwagą zmiany w poszczególnych przetargach (daty otwarcia, zmiany dokumentacji, unieważnienie, rozstrzygnięcia etc.). Prowadzimy pogłębione analizy obrazujące przebieg przetargów. Dotyczą one postępowań każdego rodzaju produktów finansowych i organizowanych nie tylko przez BGK, lecz także regionalne fundusze rozwoju – działalność tych podmiotów podlega szczególnemu zainteresowaniu Związku. Zagregowane dane są na bieżąco przekazywane Członkom Związku.

W maju odbyła się, organizowana przez PZFP, konferencja sektora mikrofinansowego. W trakcie spotkania zaprezentowano wyniki osiągnięte przez

fundusze pożyczkowe w 2022 roku. Ponadto, uczestnicy wydarzenia mieli możliwość zdobycia wiedzy o stanie przygotowań do realizacji projektów w ramach bieżącego okresu finansowania. Informacje przekazywane były przez przedstawicieli Banku Gospodarstwa Krajowego, czy też Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej. Odbyła się również dyskusja dotycząca wdrażania instrumentów zwrotnych w perspektywie 2021-2027. W jej trakcie uczestnicy spotkania zgłosili szereg propozycji, których wdrożenie ma na celu usprawnienie wspierania rozwoju przedsiębiorstw przez fundusze pożyczkowe. W listopadzie zorganizowaliśmy dla Członków PZFP konferencję „Wdrażanie instrumentów zwrotnych w perspektywie finansowej 2021-2027”.

Przedstawiono analizę ogłoszonych przetargów na wybór partnerów finansujących już w ramach bieżącego okresu programowania. Przedstawiciele BGK zaprezentowali wartość i przeznaczenie środków na instrumenty zwrotne zarządzane i wdrażane przez Bank, a także aktualne zaawansowanie realizacji perspektywy 2021-2027 w interesującym nas obszarze, główne obserwacje i wyzwania z dotychczasowych doświadczeń, plany Banku na 2024 rok oraz wyzwania na przyszłość.

Kontynuowaliśmy współpracę z Fundacją Microfinance Centre (MFC). Wspólnie wydaliśmy dwa numery newslettera, przeprowadziliśmy także sześć bezpłatnych szkoleń dla Członków PZFP. Dzięki finansowaniu pozyskanemu za pośrednictwem Fundacji na 2024 roku planowane są kolejne bezpłatne warsztaty dla Członków Związku. Ich tematyka jest dostosowana do zapotrzebowania zgłaszanego przez organizacje członkowskie.

Rozdział I

Uwarunkowania makroekonomiczne działalności pożyczkowej w 2023 roku

Ocena działalności funduszy pożyczkowych nie może zostać dokonana bez naświetlenia kontekstu ekonomicznego. Koniunktura gospodarcza w znacznym stopniu determinuje poziom zainteresowania przedsiębiorstw finansowaniem zewnętrznym. Innymi słowy, popyt na ofertę funduszy pożyczkowych jest uzależniony m.in. od warunków gospodarczo-ekonomicznych mających miejsce w danym okresie. W 2023 roku wzrost gospodarczy, w ujęciu rocznym, uległ bardzo wyraźnemu spowolnieniu tylko w niewielkim stopniu przekraczając poziom 0%. Dodać do tego należy nadal wysoką dynamikę wzrostu cen, niepewność regulacyjną i międzynarodową. Te wszystkie czynniki w wyraźny sposób ograniczały skłonność inwestycyjną przedsiębiorstw i tym samym na finansowanie zewnętrzne. Wszystkie opisane powyżej zjawiska były czynnikami ograniczającymi popyt na ofertę finansową funduszy pożyczkowych.

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw¹

2023 rok to okres dalszego pogarszania się wskaźników ekonomiczno-finansowych przedsiębiorstw. Wzrosły co prawda przychody firm ogółem, jednak koszty ich uzyskania zwiększały się bardziej dynamicznie. Pogorszył się wskaźnik poziomu kosztów z 94,0% przed rokiem do 94,6%. Główny Urząd Statystyczny podaje na szczęście także optymistyczne, z punktu widzenia działalności funduszy pożyczkowych, informacje. Nakłady inwestycyjne były wyższe o 10,2% od notowanych w 2022 roku (kiedy miał miejsce wzrost o 5,9%). Jest to szczególnie istotne biorąc pod uwagę rolę pożyczek na nowe przedsięwzięcia biznesowe w portfelach funduszy.

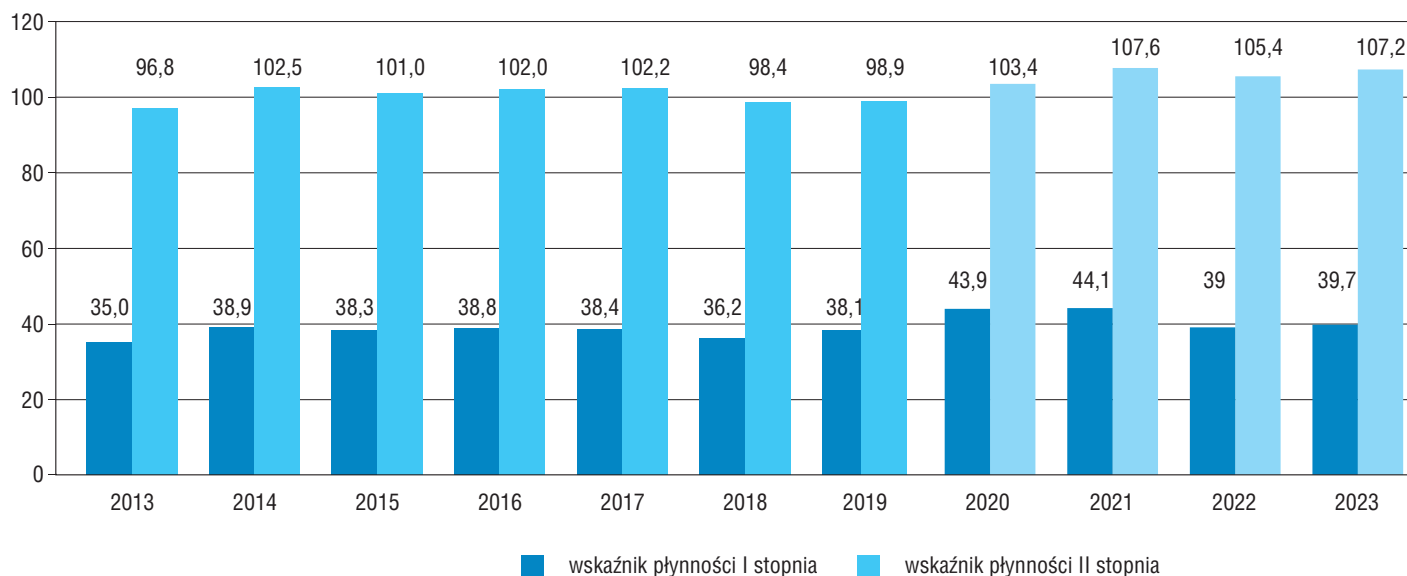
Wynik finansowy netto wyniósł 228,6 mld zł i był niższy o 9,1% niż przed rokiem. Zysk netto wyniósł 284,5 mld zł co oznacza wzrost o 0,2 mld zł od uzyskanego w 2022 roku, a strata netto wyniosła 56,0 mld zł i zwiększyła się o 23,1 mld zł w skali roku. Zysk netto wykazało 80,8% ogółu przedsiębiorstw (wobec 83,1% rok wcześniej), a uzyskane przez nie przychody stanowiły 83,3% przychodów ogółem badanych przedsiębiorstw (wobec 89,7% przed rokiem). Przedstawione pogorszenie się wyników przedsiębiorstw nie miało, w 2023 roku, takiej skali, aby w istotnie negatywnym stopniu oddziaływać na działalność funduszy pożyczkowych.

Raporty PZFP od wielu lat obejmują m.in. wskaźniki finansowe płynności przedsiębiorstw pierwszego i drugiego stopnia.

1. Wszystkie dane za „Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w 2023 roku”, Główny Urząd Statystyczny 25.03.2024 r.

Wykres nr 1. Wskaźnik płynności przedsiębiorstw I i II stopnia w latach 2013-2023 (w %).

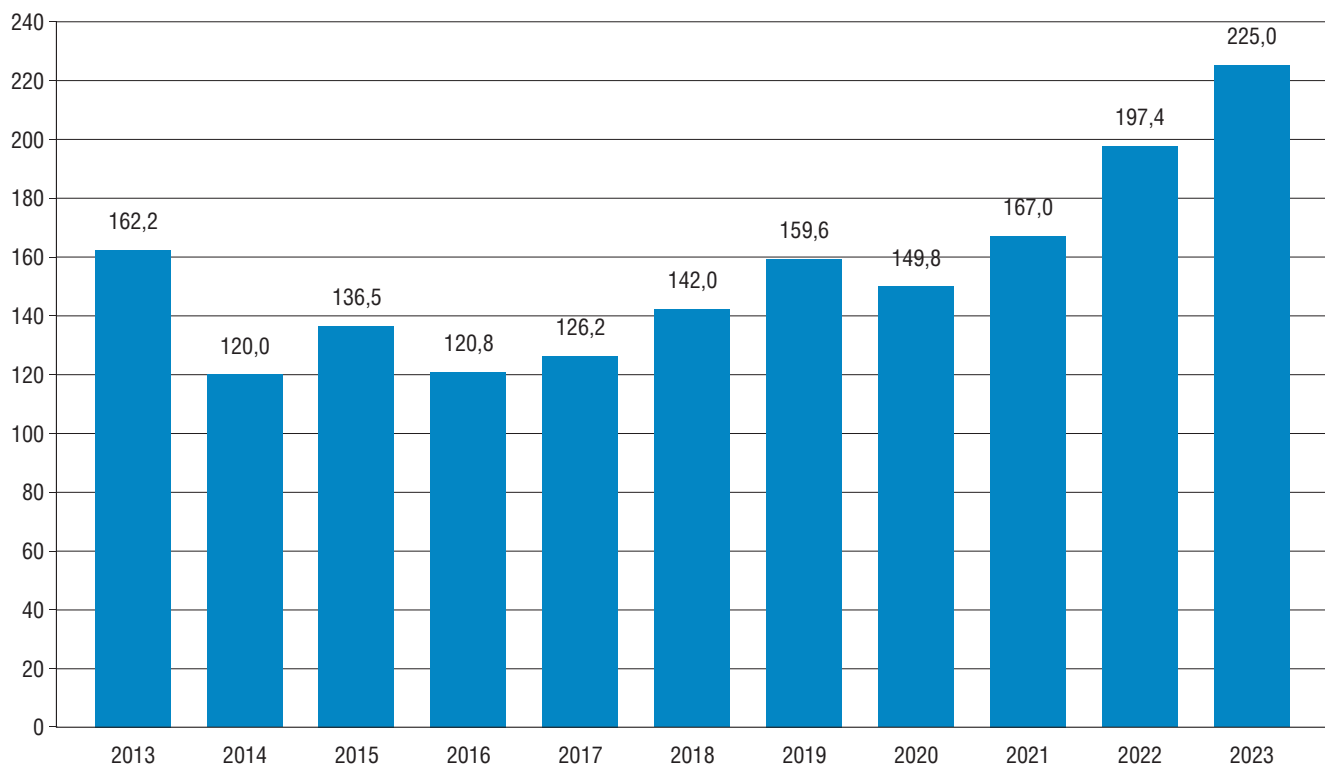

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

W 2023 roku mieliśmy do czynienia ze wzrostem, o 0,7 p.p. wskaźnika płynności I stopnia (tzw. *cash ratio*), do poziomu 39,7%. Jest to o tyle zła informacja, że za optymalny uznaje się przedział 10-20%. Rozwojowi przedsiębiorstwa służy bowiem możliwie maksymalne zaangażowanie gotówki w obrót. O 1,8 p.p. zwiększył się wskaźnik płynności II stopnia (tzw. *quickratio*) osiągając niemal poziom z 2021 roku. Omawiany parametr na poziomie 100% oznacza bilansowanie się aktywów i zobowiązań bieżących. Zmiana, która zaszła w 2023 roku oddała nas od optymalnej sytuacji i wskazuje na to, że przedsiębiorstwa zwiększały zasoby gotówki na rachunkach bankowych i/lub poziom należności (problem zatorów płatniczych).

W 2023 roku powróciliśmy do sytuacji w której pożyczki inwestycyjne stanowiły zdecydowanie najważniejszy element portfela funduszy, po kilku latach gdzie finansowanie płynnościowe miało równoważne lub nawet większe znaczenie w działalności badanych podmiotów. Jest to oczywiście pochodną wygaszania wsparcia pandemicznego przedsiębiorstw. Obecna struktura udzielanych pożyczek nakazuje przyjrzeć się danym obrazującym działalność inwestycyjną przedsiębiorstw.

Wykres nr 2. Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw w latach 2013-2023 (w mld zł).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

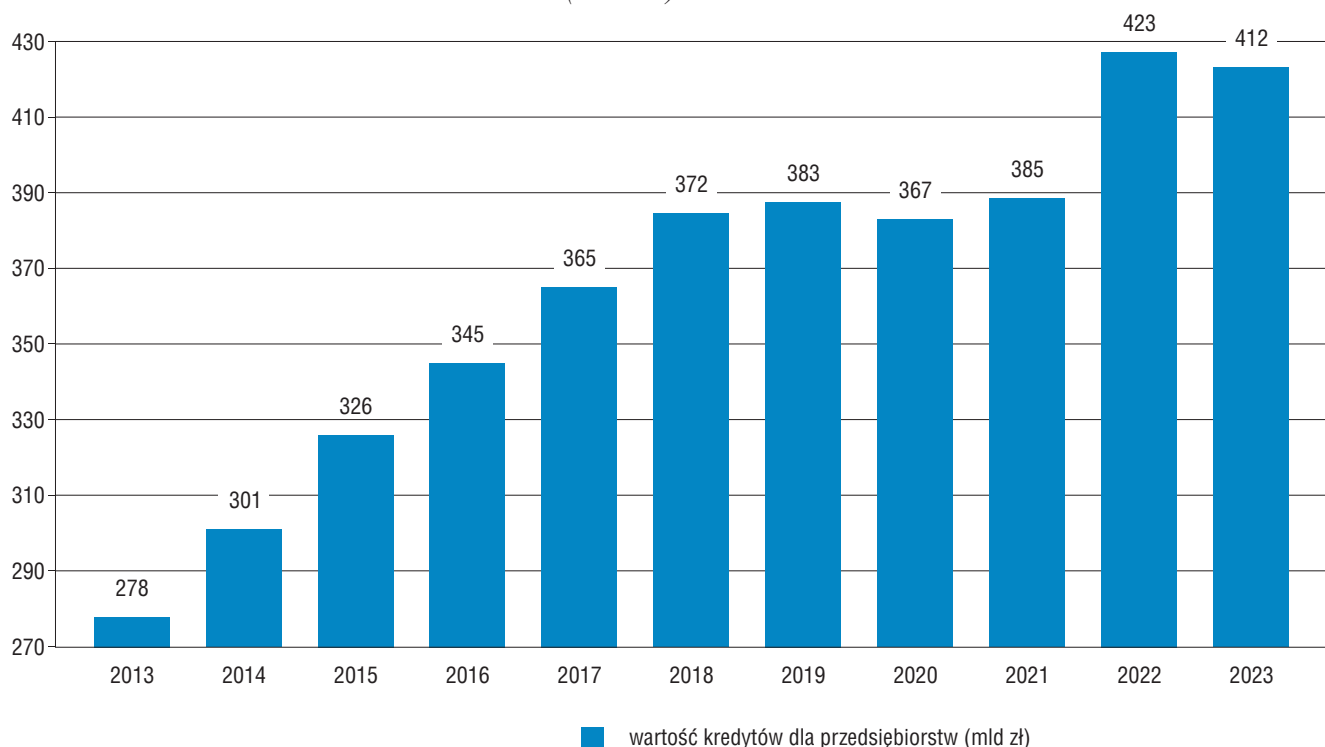
Dynamika wzrostu nakładów inwestycyjnych (10,2%) była wyższa, niż rok wcześniej (5,9%) i dwa lata temu (7,3%). Z punktu widzenia badanych podmiotów ważne jest to, że po pandemicznym dołku z 2020 roku kolejne odczyty są już dodatnie.

2. Zapotrzebowanie przedsiębiorstw na zewnętrzne źródła finansowania²

Należy podkreślić to, że oferta funduszy pożyczkowych nie ma charakteru konkurencyjnego względem działalności kredytowej banków. Instrumenty zwrotne jednocześnie doskonale uzupełniają aktywność banków w przedmiotowym obszarze. Każdego roku nasze opracowanie zawiera analizę popytu przedsiębiorstw na finansowanie zewnętrzne mierzone zainteresowaniem na ofertę bankową.

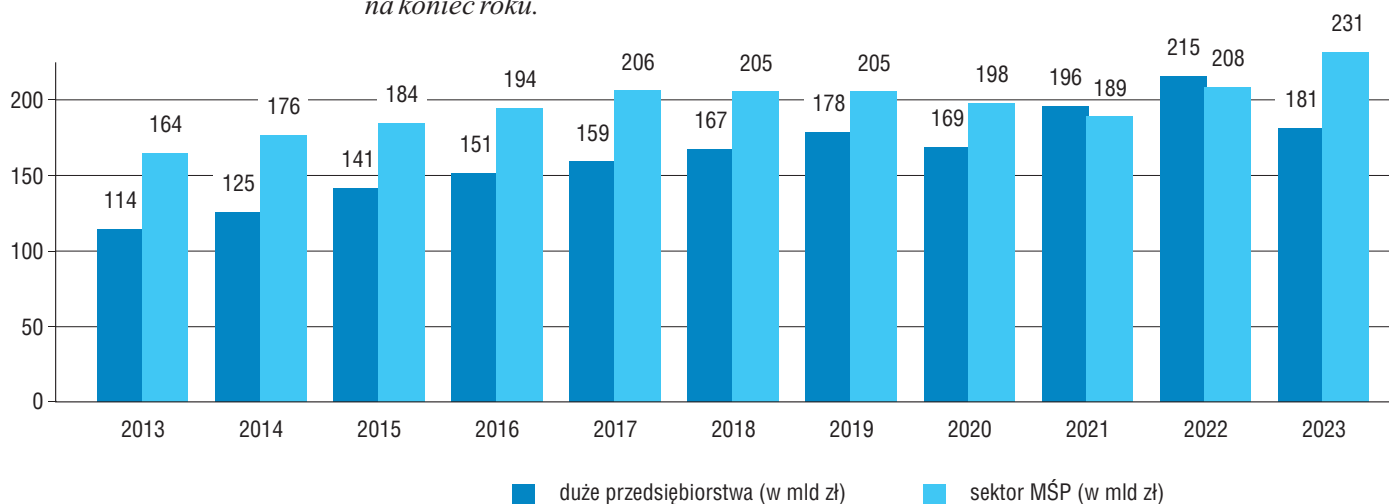
2. Wszystkie dane za „Wyniki finansowe banków w 2023 r.”; Główny Urząd Statystyczny, 04.04.2024 r.

Wykres nr 3. Wartość kredytów udzielonych przez banki przedsiębiorstwom w latach 2013-2023 (w mld zł) – wartość na koniec roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Wykres nr 4. Wartość kredytów udzielonych przez banki przedsiębiorcom w latach 2013-2023 z podziałem na klasy wielkości przedsiębiorstw (w mld zł) – wartość na koniec roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Korzystnym zjawiskiem, z punktu widzenia działalności funduszy pożyczkowych, jest kolejny wzrost wartości kredytów udzielonych sektorowi MŚP – ta grupa firm stanowi grono klientów badanych podmiotów. Dynamika wzrostu tego wskaźnika przyspieszyła z 10,05% do 11,06% i osiągnął on rekordową wartość 231 mld zł. Można więc postawić tezę, że stabilizacja sytuacji

gospodarczej po pandemii i oswojenie się przedsiębiorców z potencjalnymi i zaistniałymi zawirowaniami wynikającymi z wojny w Ukrainie to czynniki, które pozwoliły przedsiębiorcom z sektora MŚP na zwiększenie poziomu optymizmu co przełożyło się m.in. na wzrost nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw ogółem. Nie można jednak nie zauważyć tego, że wartość (na koniec roku) kredytów bankowych udzielonych przedsiębiorcom w ujęciu rocznym, co prawda w niewielkim stopniu (o 2,6%), zmniejszyła się.

3. Dynamika wzrostu gospodarczego Polski w 2023 roku a sytuacja w sektorze funduszy pożyczkowych³

Przy założeniu, będącym pewnym uproszczeniem, że koniunkturę gospodarczą określa poziom dynamiki wzrostu PKB należy stwierdzić to, że w 2023 roku koniunktura była na bardzo niskim poziomie. Dla naszego Raportu jest to o tyle ważne, że kryzys gospodarczy jest czynnikiem w wysokim stopniu negatywnie wpływającym na warunki prowadzenia działalności także przez fundusze pożyczkowe.

Jak podaje Główny Urząd Statystyczny produkt krajowy brutto w 2023 roku wzrósł realnie, w ujęciu rocznym, o 0,2%. Odczyt ten jest tym bardziej alarmujący, że w 2022 roku nasza gospodarka rozwijała się w tempie 5,3%, a jeszcze rok wcześniej 6,8%. Poniżej przedstawiono dane szczegółowe dotyczące dynamiki PKB w 2023 roku:

Poniżej przedstawiono dane szczegółowe dotyczące dynamiki PKB w 2023 roku:

1. Wartość dodana brutto w gospodarce narodowej wzrosła o 1,0%, wobec wzrostu o 5,5% w 2022 r.,
2. Wartość dodana brutto w przemyśle zmniejszyła się o 0,7%, wobec wzrostu o 7,6% w 2022 r.,
3. Wartość dodana brutto w budownictwie wzrosła o 3,4%, wobec wzrostu o 5,1% w 2022 r.,
4. Wartość dodana brutto w handlu i naprawach zmniejszyła się o 2,4%, wobec wzrostu o 2,3% w 2022 r.
5. Popyt krajowy zmniejszył się realnie o 4,1%, w którym zanotowano wzrost o 5,2%.
6. Spożycie ogółem zmniejszyło się realnie o 0,1%, w tym spożycie w sektorze gospodarstw domowych o 1,0% (w 2022 r. zanotowano wzrost odpowiednio o 4,1% oraz o 5,2%).
7. Nakłady brutto na środki trwałe wzrosły o 8,0% (wobec wzrostu o 4,9% w 2022 r.). Stopa inwestycji w gospodarce narodowej (relacja nakładów brutto na środki trwałe do produktu krajowego brutto w cenach bieżących) w 2023 r. wyniosła 17,4% wobec 16,8% w 2022 r.

3. Wszystkie dane za „Produkt krajowy brutto w 2023 r. Szacunek wstępny”. Główny Urząd Statystyczny, 31.01.2024 r.

Z punktu widzenia warunków funkcjonowania funduszy pożyczkowych ważny jest wzrost stopy inwestycji. Należy pamiętać o tym, że pożyczki inwestycyjne odgrywają ważną rolę w portfelu badanych przez naszą organizację podmiotów. W ujęciu generalnym jednak, otoczenie gospodarcze funduszy było gorsze, niż w 2022 roku.

4. Wnioski

W 2023 roku fundusze pożyczkowe funkcjonowały w trudniejszym otoczeniu makroekonomicznym, niż miało to miejsce rok wcześniej. Ważne są nadal rosnące (choć w minimalnie mniejszym stopniu) nakłady na środki trwałe. Trzeba pamiętać o tym, że pożyczki inwestycyjne stanowią przeważającą część portfela pożyczkowego funduszy. Optymistycznym wskaźnikiem jest także wzrost wartości kredytów udzielonych sektorowi MŚP przez sektor bankowy. Pokazuje to, że klienci funduszy pożyczkowych w badanym okresie przejawiali apetyt na finansowanie zewnętrzne co jest także pozytywnym sygnałem jeśli chodzi o popyt na ofertę funduszy. Wartość i liczba udzielonych przez te podmioty pożyczek nigdy nie jest jednowymiarowym odbiciem otoczenia gospodarczego. Należy pamiętać o tym, że głównym czynnikiem wpływającym na skalę działalności funduszy jest wartość kapitału, którą fundusze mogą przeznaczyć na wsparcie przedsiębiorstw. 2023 rok to początek wdrażania bieżącego okresu programowania. Dopiero na początku lipca ogłoszono pierwszy przetarg na wybór Partnerów Finansujących. Nowy kapitał pożyczkowy trafiać będzie do funduszy sukcesywnie, a jednocześnie cały czas trwa proces obsługi portfeli pożyczkowych w ramach perspektywy 2014-2020, zwłaszcza obsługa spłat z tytułu udzielonych pożyczek. Wartość globalnego kapitału pożyczkowego funduszy składają się nie tylko wolne środki, które mogą być w danej chwili przeznaczone na nowe pożyczki, lecz także wartość pożyczek obsługiwanych, a więc tych udzielonych w minionych latach. Trzeba o tym pamiętać analizując osiągnięcia funduszy pożyczkowych z 2023 roku.

Rozdział II

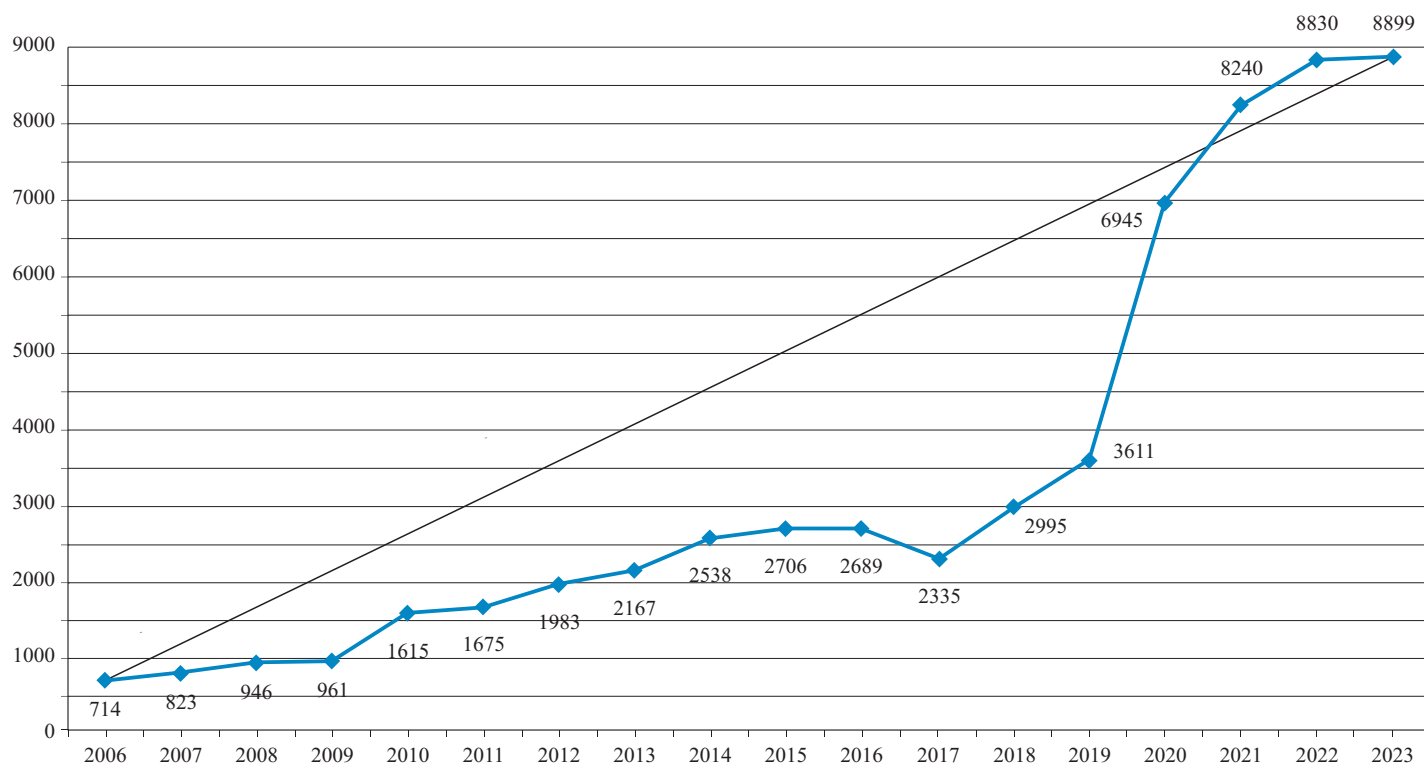
Wartość kapitału pożyczkowego i aktywność funduszy pożyczkowych w układzie ogólnopolskim i regionalnym

Każdy z naszych Raportów jednoznacznie pokazuje to, że głównym determinantem wartości akcji pożyczkowej jest suma środków finansowych, które mogą zostać przeznaczone na udzielanie finansowania zewnętrznego przez badane podmioty. Kolejny raz należy poczynić uwagę metodologiczną. Na potrzeby naszego opracowania wartość kapitału pożyczkowego oznacza sumę środków pożyczek aktywnych (spłacanych aktualnie przez pożyczkobiorców) i wolnych środków, które mogą być przeznaczone na finansowanie przedsiębiorstw. Oznacza to, że przedmiotowa wartość obejmuje nadal spłacane pożyczki, udzielone w latach poprzednich. Wolumen kapitału pożyczkowego stale rośnie od 2018 roku. Jednocześnie, w ostatnich trzech latach, zgodnie z danymi PZFP, liczba i wartość udzielanych pożyczek spada.

1. Dynamika wartości kapitału pożyczkowego

Na koniec 2023 roku globalna wartość kapitału pożyczkowego wyniosła 8 898 772 202,76 zł. Mieliśmy więc do czynienia z głębokim spadkiem dynamiki wzrostu tego wskaźnika – z 7,17% w 2022 roku do 0,78%. Uzasadniać to może koniec perspektywy 2014-2020 i znacznie mniejszy potencjał środków na kolejne pożyczki. W badanym okresie ogłoszono, co prawda, pierwsze przetargi na wybór Partner Finansujących w ramach bieżącego okresu programowania. Jednak faktyczna skala dopływu „nowego” kapitału do funduszy była jeszcze niewielka, mając na uwadze środki perspektywy 2021-2027.

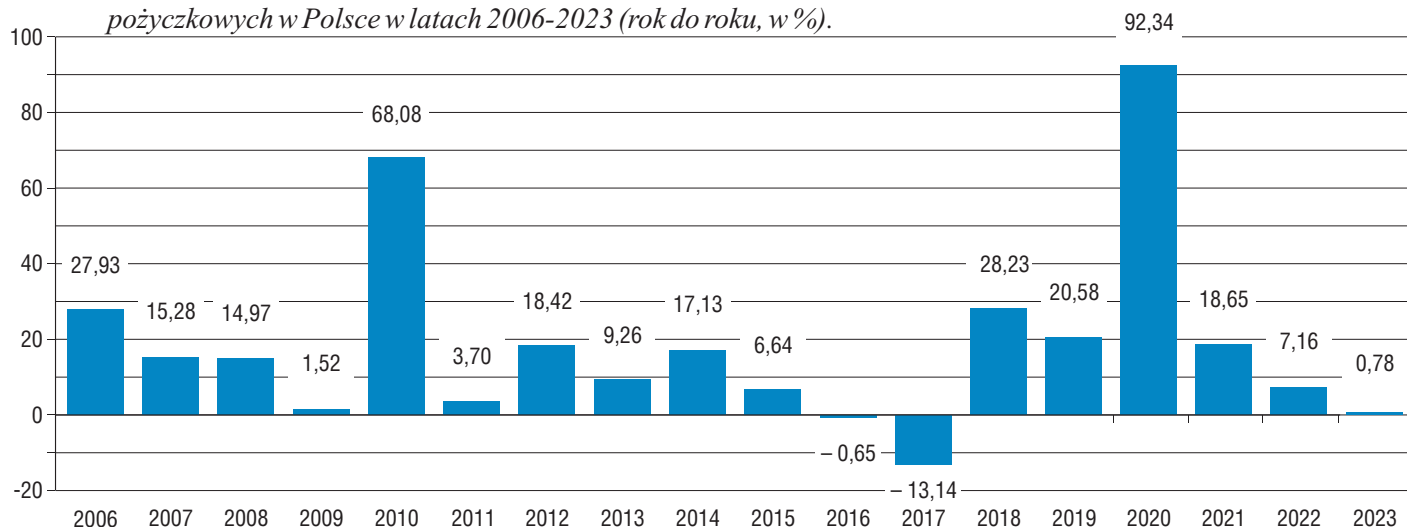
Wykres nr 5. Zmiana wartości kapitału pożyczkowego zarządzanego przez fundusze pożyczkowe na przestrzeni lat 2006-2023 (w mln zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

W poprzednich Raportach sygnalizowaliśmy to, że fundusze pożyczkowe będą mogły liczyć na zastrzyk kapitału pożyczkowego dopiero w 2023 roku. Mieliśmy częściowo rację, ponieważ środki z nowego rozdania funduszy UE jeszcze na dobre nie zaistniały. Faktyczne uruchomienie instrumentów zwrotnych w ramach perspektywy finansowej 2021-2027 jest szczególnie ważne w kontekście tego, że przedsiębiorcy oczekują na wsparcie, bariera popytowa występuje w badanych podmiotach rzadko.

Wykres nr 6. Dynamika zmian wartości wyposażenia kapitałowego funduszy pożyczkowych w Polsce w latach 2006-2023 (rok do roku, w %).

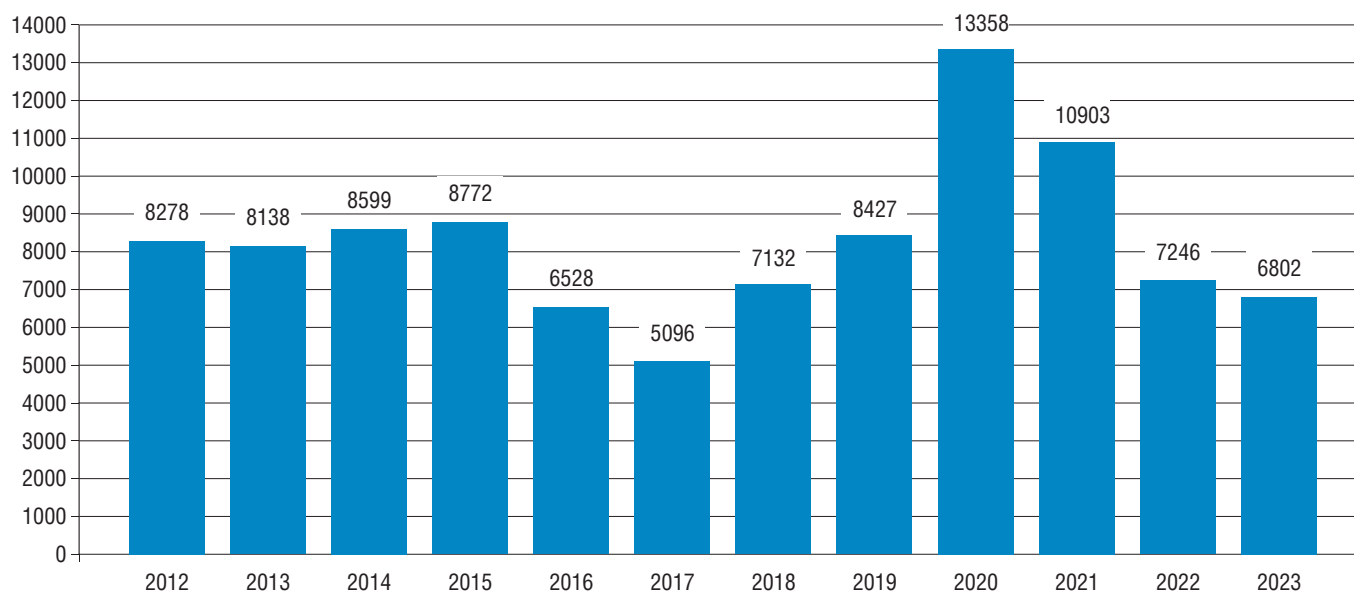
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

Od sześciu lat dynamika wartości kapitału pożyczkowego jest dodatnia. W poprzednim wydaniu Raportu wskazywaliśmy na to, że 2023 rok może być końcem tej serii. Nasza prognoza niemal się sprawdziła. Wzrost na poziomie 0,78% ma charakter śladowy. Pamiętać należy także o ciężącym na funduszach pożyczkowych obowiązku zwrotu środków ze spłacanych pożyczek z powrotem do instytucji zarządzających (nie obejmuje on pożyczek udzielanych ze środków własnych), który wpływa na wartość wykazywanego kapitału pożyczkowego.

2. Działalność funduszy pożyczkowych w ujęciu ogólnokrajowym i regionalnym

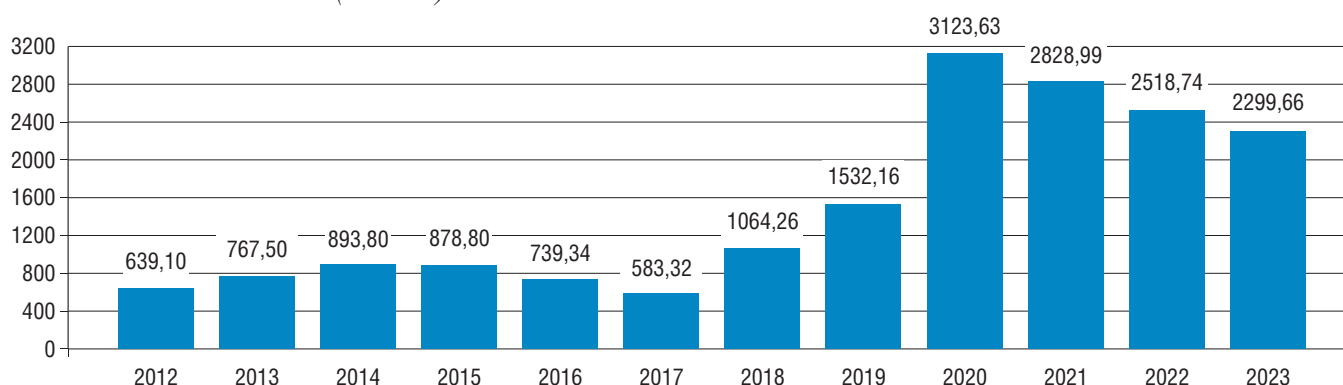
W 2023 roku fundusze pożyczkowe, jak już wspomniano, funkcjonowały w warunkach minimalnego dopływu „nowego kapitału pożyczkowego”. Biorąc to pod uwagę należy docenić to, że w ujęciu wartościowym osiągnięto wartość akcji pożyczkowej o czwartej najwyższej wartości w historii.

Wykres nr 7. Liczba pożyczek udzielonych przez fundusze w latach 2012-2023.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

Wykres nr 8. Wartość udzielonych pożyczek w przez fundusze w latach 2012-2023 (w mln zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

Nie można oczywiście pominąć faktu, że 2023 rok był okresem spadku aktywności pożyczkowej zarówno w ujęciu ilościowym, jak i wartościowym. Takie zjawisko ma miejsce trzeci rok z rzędu, ale jest to przewidywalna sytuacja z uwagi na wygaszanie perspektywy 2014-2020. Pula środków, które mogłyby być przeznaczone na wspieranie rozwoju przedsiębiorczości sukcesywnie się wyczerpuje. Fundusze pożyczkowe nie mają, co do zasady, możliwości dokonywania więcej niż jednego obrotu środkami pozyskanymi w ramach przetargów Banku Gospodarstwa Krajowego na wybór Partnerów Finansujących, są natomiast zobowiązane do przekazywania środków zwracanych przez pożyczkobiorców na rachunki poszczególnych Projektów. Wynika to z decyzji Instytucji Zarządzających, które są dysponentami tych środków. Co ważne, środki z przetargów o których mowa stanowią obecnie podstawę działalności funduszy. Biorąc pod uwagę powyższe, ograni-

czenie wartości akcji pożyczkowej o zaledwie 8,7% jest dowodem na maksymalne zaangażowanie funduszy w efektywne gospodarowanie dostępnymi środkami. Po raz kolejny mieliśmy do czynienia ze wzrostem wskaźnika wykorzystania kapitału pożyczkowego (stosunek wartości pożyczek aktywnych do wartości kapitału pożyczkowego) wzrósł w ujęciu rocznym o 1,22 p.p. i osiągnął poziom 90,71%. W praktyce oznacza to, że fundusze pożyczkowe nie mogły w 2023 roku udzielić pożyczek o większej wartości ze względu na brak dostępnych środków. Trzeba także pamiętać o tym, że badane podmioty muszą posiadać określoną pulę środków, które będą wykorzystywać w kolejnych przetargach jako wkład własny.

Poniższe zestawienie obrazuje działalność funduszy pożyczkowych w ujęciu regionalnym.

Tabela nr 1. Przestrzenne rozmieszczenie funduszy pożyczkowych według województwa, w którym udzielano pożyczek, liczby udzielanych pożyczek w układzie przestrzennym, wartości tych pożyczek oraz średniej wartości pożyczki udzielonej w poszczególnych regionach.

Wyszczególnienie	Liczba funduszy udzielających pożyczek na terenie danego województwa*	Liczba pożyczek	Wartość pożyczek	Udział w % w wartości pożyczek ogółem	Spadek/ wzrost w stosunku do roku 2020	Średnia wartość pożyczki	Spadek/ wzrost w stosunku do roku 2020
Woj. Dolnośląskie	9	325	118 502 442,00 zł	5,15	↓	364 622,90 zł	↓
Woj. Kujawsko-Pomorskie	8	472	138 651 384,50 zł	6,03	↓	293 752,93 zł	↓
Woj. Lubelskie	10	418	154 469 125,00 zł	6,72	↑	369 543,36 zł	↓
Woj. Lubuskie	9	234	70 950 385,95 zł	3,09	↑	303 206,78 zł	↑
Woj. Łódzkie	13	394	114 666 112,60 zł	4,99	↓	291 030,74 zł	↓
Woj. Małopolskie	16	626	252 099 667,50 zł	10,96	↑	402 715,12 zł	↓
Woj. Mazowieckie	12	530	179 294 644,60 zł	7,80	↑	338 291,78 zł	↓
Woj. Opolskie	7	205	79 473 103,50 zł	3,46	↑	387 673,68 zł	↑
Woj. Podkarpackie	11	472	105 253 450,30 zł	4,58	↓	222 994,60 zł	↑
Woj. Podlaskie	6	185	43 354 524,72 zł	1,89	↓	234 348,78 zł	↓
Woj. Pomorskie	9	609	227 057 384,60 zł	9,87	↑	372 836,43 zł	↑
Woj. Śląskie	13	316	149 573 082,70 zł	6,50	↓	473 332,54 zł	↑
Woj. Świętokrzyskie	10	546	195 252 390,70 zł	8,49	↑	357 605,11 zł	↑
Woj. Warmińsko-Mazurskie	12	310	86 261 393,69 zł	3,75	↓	278 262,56 zł	↑
Woj. Wielkopolskie	8	857	302 612 297,70 zł	13,16	↓	353 106,53 zł	↑
Woj. Zachodniopomorskie	7	303	82 188 833,83 zł	3,57	↓	271 250,28 zł	↓
Razem	160	6802	2 299 660 224,00 zł	100,00		338 085,89 zł	↓

* Fundusze z siedzibą główną na terenie danego regionu oraz fundusze posiadające oddziały w danym województwie.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

Pewnym zaskoczeniem może być zakończenie trendu wzrostowego średniej wartości udzielonej pożyczki – zanotowano spadek tej wartości o 2,74%. Może to oznaczać, że w badanym okresie oferta funduszy, w zakresie wartości jednostkowego wsparcia, osiągnęła optymalny poziom. W 2023 roku woj. śląskie powróciło na pierwsze miejsce pod względem wysokości średniej pożyczki

(rok wcześniej pierwszą pozycję zajmowało woj. dolnośląskie). Ostatnie miejsce w takim zestawieniu ponownie zajęło woj. podkarpackie.

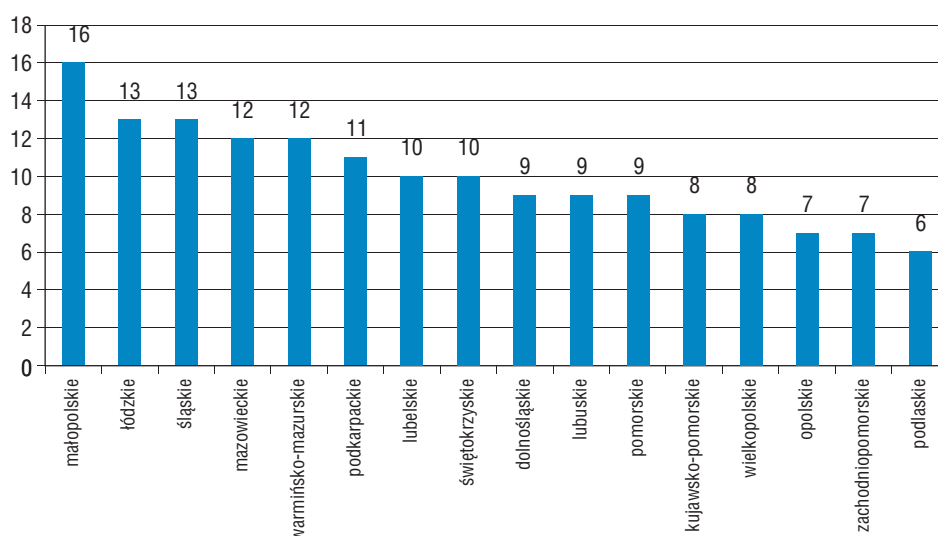
Posługując się wprowadzoną w 2022 roku systematyką możemy zobrazować zróżnicowanie regionalne opisywanego wskaźnika w sposób następujący:

1. Do 150 000 zł – 0 regionów
2. 150 000 – 200 000 zł – 0 regionów,
3. 200 000 – 250 000 zł – 2 regiony,
4. 250 000 – 300 000 zł – 4 regiony,
5. Pow. 300 000 zł – 10 regionów.

W stosunku do roku 2022 nastąpiła zmiana polegająca na tym, że liczba regionów w których średnia przekraczała 300 000 tys. zł zmniejszyła się o 2, a o tyle samo wzrosła liczba województw o średniej mieszczącej się w przedziale 250 000–300 000 zł. W każdym z naszych Raportów podkreślamy kluczową informację. Niemiarodajna wydawałyby się więc ocena działalności funduszy pożyczkowych z danego regionu jedynie na podstawie wartości udzielonych pożyczek. Wielkość akcji pożyczkowej zależy bowiem od wielu czynników, w tym np. od rozwoju gospodarczego danego regionu, czy też wartości alokacji na instrumenty zwrotne w ramach regionalnego programu operacyjnego. Pożyczek o największej łącznej wartości udzielono po raz kolejny na terenie woj. wielkopolskiego, najmniejszą (tu także bez zmian) w woj. lubuskim. Regiony te charakteryzują się zróżnicowanym potencjałem gospodarczym, ale też miały do dyspozycji różniące się wartości alokacji przeznaczonych na instrumenty zwrotne UE.

Poniższy wykres przedstawia liczbę funduszy pożyczkowych działających w poszczególnych regionach w 2023 roku.

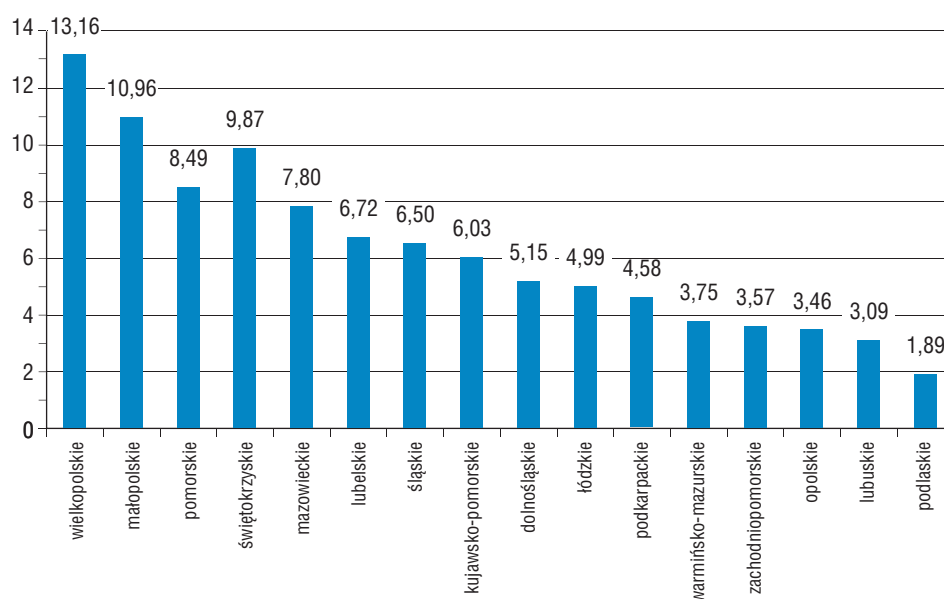
Wykres nr 9. Liczba funduszy pożyczkowych (fundusze z siedzibą główną na terenie danego regionu oraz oddziały funduszy spoza województwa) udzielających pożyczek na terenie poszczególnych województw w 2023 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

W ujęciu rocznym wzrosła łączna liczba funduszy udzielających pożyczek w poszczególnych regionach. Świadczy to o dalszym wzroście konkurencji pomiędzy badanymi podmiotami. Pamiętać należy o tym, że nie ma formalnych przeszkód ku temu, aby fundusz z główną siedzibą np. w regionie podlaskim udzielał przedsiębiorcom wsparcia w województwie lubuskim. Silna rywalizacji pomiędzy badanymi podmiotami przekłada się na ciągły wzrost jakości obsługi przedsiębiorców.

Wykres nr 10. Struktura wartości pożyczek udzielonych przez fundusze pożyczkowe w 2023 r. w podziale na regiony, na terenie których zostały udzielone, w odniesieniu do ogólnej wartości udzielonych pożyczek (w %).

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

Województwo wielkopolskie utrzymało pozycję lidera pomimo spadku, w ujęciu rocznym udziału w wartości udzielonych pożyczek o 0,8 p.p. Niezmienne pozostaje także drugie miejsce. Natomiast na ostatnim miejscu znalazło się woj. kujawsko-pomorskie, zastępując pomorskie (awans z pozycji 8., wzrost wartości omawianego wskaźnika o 3,65 p.p.).

3. Aktywność funduszy pożyczkowych w podziale na obszar miejski i wiejski

Badaniu podlega również rozkład pożyczek z podziałem na obszary wiejskie i miejskie

Tabela nr 2. Pożyczki udzielone przez fundusze pożyczkowe w 2023 roku według miejsca prowadzenia działalności gospodarczej pożyczkobiorcy.

Wyróżnienie	Liczba	Struktura ilości (w %)	Wartość (w zł)	Struktura wartości (w %)
Obszar wiejski (gminy wiejskie, wiejsko-miejskie oraz miasta poniżej 25 tys. mieszkańców)	3 343	49,15	1 035 416 338	45,02
Obszar miejski (miasta powyżej 25 tys. mieszkańców)	3 459	50,85	1 264 243 886	54,98
Ogółem	6 802	100,00	2 299 660 224	100,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

W porównaniu do 2022 roku warto odnotować zauważalny spadek przewagi obszarów miejskich jako miejsc udzielania pożyczek. W ujęciu liczbowym i wartościowym wyniósł on odpowiednio 6,86 p.p. i 4,92 p.p. W obszarze liczby udzielonych pożyczek jesteśmy już niemal na poziomie równowagi.

2023 to okres, w którym nadal fundusze pożyczkowe były praktycznie jedynymi podmiotami wdrażającymi instrumenty pożyczkowe. Mamy nadzieję na przyspieszenie dystrybucji kapitału pożyczkowego w ramach bieżącego okresu programowania. Z pewnością pozwoli to na zwiększenie skali wspierania rozwoju przedsiębiorstw przez badane podmioty.

Rozdział III

Charakterystyka klienta funduszy pożyczkowych

Każdy nasz coroczny Raport zawiera pogłębioną analizę aktywności funduszy pożyczkowych. Niniejszy rozdział dotyczy w głównej mierze rozkładu przedmiotowego i podmiotowego wsparcia udzielanego przedsiębiorcom przez fundusze pożyczkowe.

1. Działalność funduszy pożyczkowych w kontekście długości prowadzenia działalności gospodarczej przez pożyczkobiorców

Oferta badanych podmiotów jest kierowana nie tylko do już działających firm, lecz także do rozpoczynających działalność gospodarczą.

Tabela nr 3. Pożyczki udzielone przez fundusze pożyczkowe w 2023 roku według okresu prowadzenia działalności gospodarczej przez pożyczkobiorcę.

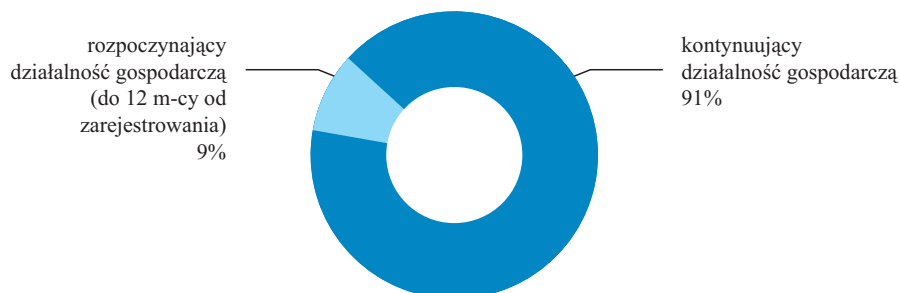
Status przedsiębiorstwa	Liczba	Udział w %	Wartość (w zł)	Udział w %
Rozpoczynający działalność gospodarczą (do 12 m-cy od zarejestrowania)	1 318	19	204 602 700	9
Kontynuujący działalność gospodarczą	5 484	81	2 095 057 524	91
Ogółem	6 802	100	2 299 660 224	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

W stosunku do 2022 roku w zauważalny sposób wzrosło znaczenie pożyczek udzielanych podmiotom rozpoczynającym prowadzenie działalności gospodarczej, w ujęciu liczbowym i wartościowym odpowiednio o 4 p.p. i 3 p.p. Mieliśmy więc do czynienia z sytuacją odmienną, niż rok wcześniej gdy ten rodzaj finansowania zmniejszał swój udział w ogóle udzielanych pożyczek.

Przedmiotowa zmiana wynika ze stabilizacji gospodarki szczególnie w obszarze inflacji i oswojenia się społeczeństwa z sytuacją za wschodnią granicą. Czynniki te wpływały pozytywnie na chęć rozpoczynania działalności gospodarczej.

Wykres nr 11. Struktura udzielanych pożyczek przez fundusze pożyczkowe w 2023 r. w podziale na przedsiębiorców kontynuujących oraz rozpoczynających działalność gospodarczą w ujęciu wartościowym (w %).

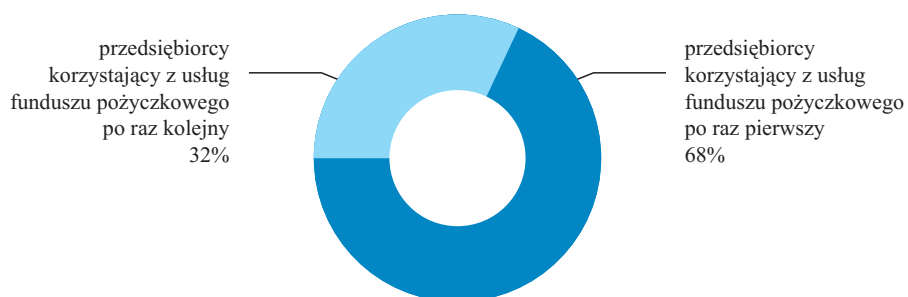
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

Kwota środków przeznaczonych na wspieranie otwierania nowych firm przekroczyła 200 mln zł i pomogła utworzyć ponad 1300 przedsiębiorstw.

2. Klienci powracający do funduszy pożyczkowych

Zadaniem postawionym funduszom pożyczkowym w momencie ich tworzenia było m.in. to, aby inkubowały one przedsiębiorstwa do uczestnictwa w komercyjnym rynku finansowym poprzez budowę historii zaciągania i spłacania zobowiązań. Proces ten niejednokrotnie wiąże się z więcej, niż jednorazowym skorzystaniem z oferty funduszy pożyczkowych.

Wykres nr 12. Struktura pożyczek udzielonych w 2023 r. w ujęciu liczbowym w podziale na przedsiębiorców korzystających z usług funduszu pożyczkowego po raz pierwszy oraz po raz kolejny.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

Rozkład wartościowy jest identyczny i praktycznie nie zmienił się w ujęciu rocznym. Większość pożyczek trafia do przedsiębiorców korzystających z oferty funduszy po raz pierwszy. Jednak ponad 30% udział drugiej grupy pożyczkobiorców świadczy o atrakcyjności finansowania udzielanego przez badane podmioty.

3. Udzielone pożyczki w odniesieniu do wielkości przedsiębiorstwa

Na przestrzeni lat nie zmienia się to, że większość pożyczkobiorców stanowią mikroprzedsiębiorstwa, czyli grupa podmiotów w największym stopniu narażona na brak dostępu do komercyjnej oferty finansowej. Oznacza to, że fundusze pożyczkowe niezmiennie spełniają rolę do której zostały powołane.

2023 rok był okresem w którym nadal wyraźna większość udzielanych pożyczek trafiała do najmniejszych podmiotów gospodarczych. Taki stan rzeczy jest zgodny z celem do których zostały powołane fundusze pożyczkowe. Nie można jednak pominąć tego, że zarówno w ujęciu ilościowym, jak i wartościowym udział tych pożyczek w ogólnej akcji pożyczek uległ zmniejszeniu.

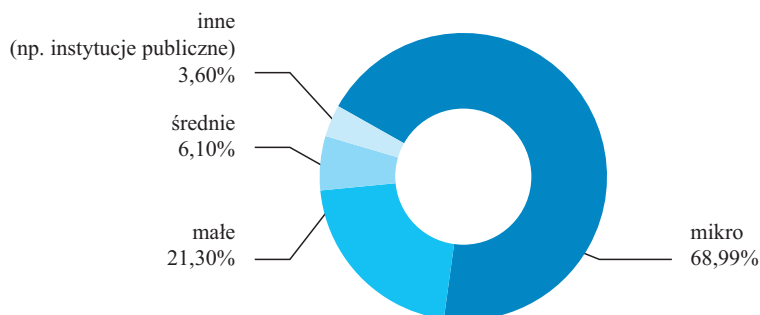
Tabela nr 4. Pożyczki udzielane przez fundusze pożyczkowe w 2023 r. a wielkość zaciągających je przedsiębiorstw.

Wyszczególnienie	Liczba	Wartość (w zł)	Struktura ilości	Struktura wartości
Mikro	4 693	1 069 077 097,31	68,99%	46,49%
Małe	1 449	839 114 274,31	21,30%	36,49%
Średnie	415	346 424 404,10	6,10%	15,06%
Inne (np. instytucje publiczne)	245	45 044 448,05	3,60%	1,96%
w tym instytucje ekonomii społecznej np.: fundacje, stowarzyszenia, spółdzielnie itp.	227	35 711 238,24	3,34%	1,55%
Ogółem	6 802	2 299 660 223,77	100,00%	100,00%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

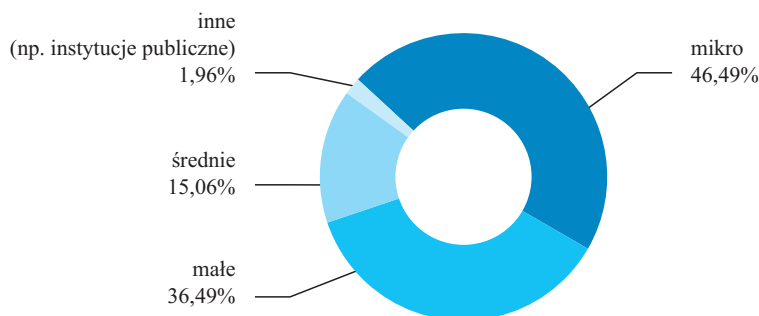
Co prawda odsetek pożyczek spadła w ujęciu rocznym o 4,71 p.p., lecz udział wartości finansowania kierowanego do najmniejszych podmiotów gospodarczych wzrosła o 1,37 p.p. Środki o wartości przekraczającej 1 mld zł pomogły w rozwoju polskich mikroprzedsiębiorstw. Trafia do nich niemal połowa wartości pożyczek udzielanych przez fundusze.

Wykres nr 13. Struktura liczby pożyczek udzielonych w 2023 r. przez fundusze pożyczkowe w Polsce w podziale na klasy wielkości przedsiębiorstw w ujęciu ilościowym (w %).

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

Wykres nr 14. Struktura wartości pożyczek udzielonych w 2023 r. przez fundusze pożyczkowe w Polsce w podziale na klasy wielkości przedsiębiorstw w ujęciu wartościowym (w %).

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

Odnosić należy także zmniejszenie się odsetka pożyczek udzielanych podmiotom ekonomii społecznej. Istnieje szansa, że zmieni się to w 2024 roku po rozstrzygnięciu przetargu Banku Gospodarstwa Krajowego na wybór Partnerów Finansujących, którzy będą udzielać pożyczek właśnie w tym obszarze.

4. Popyt na pożyczki w kontekście płci/formy prawnej pożyczkobiorcy

W zakres naszych badań wchodzi także rozkład udzielonych pożyczek ze względu na płeć i formę prawną pożyczkobiorców.

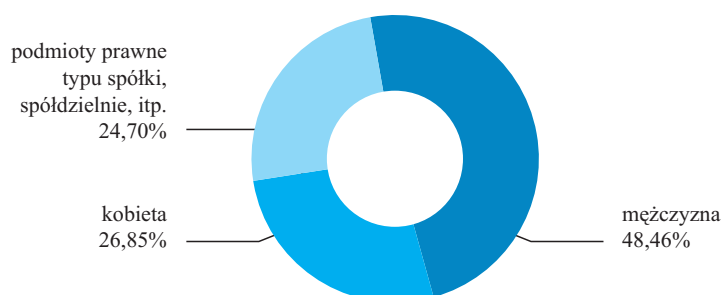
Tabela nr 5. Pożyczki udzielone przez fundusze pożyczkowe w 2023 r. w podziale na płeć/formę prawną pożyczkobiorcy.

Wyszczególnienie	Liczba	Wartość (w zł)	Struktura ilości	Struktura wartości
Kobieta	1 826	463 591 974,53	26,85%	20,16%
Mężczyzna	3 296	982 665 489,89	48,46%	42,73%
Podmioty prawne typu spółki, spółdzielnie, itp.	1 680	853 402 759,35	24,70%	37,11%
Ogółem	6 802	2 299 660 223,77	100,00%	100,00%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

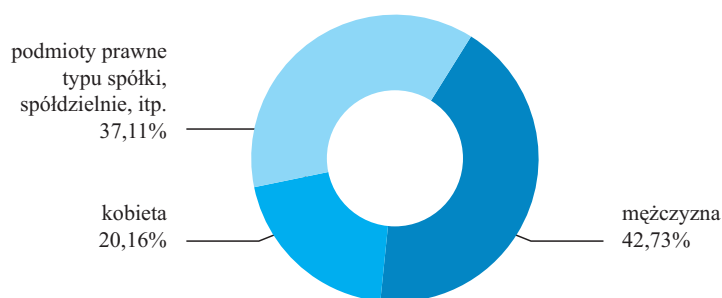
Należy odnotować to, że w porównaniu do 2022 roku w zauważalny sposób wzrósł udział pożyczek udzielanych podmiotom prawnym, w ujęciu liczbowym i wartościowym odpowiednio o 3,79 p.p. i 3,24 p.p. Wynika to m.in. z konstrukcji projektów pożyczkowych skłaniających do udzielania pożyczek o wyższej wartości, które są łatwiejsze do zaabsorbowania przez wspomniane podmioty gospodarcze. Trzeba w tym miejscu podkreślić to, że fundusze pożyczkowe nie mają wpływu na konstrukcje projektów pożyczkowych finansowanych ze środków krajowych i regionalnych programów operacyjnych. Ramy instrumentów finansowych określają dokumenty programowe województw.

Wykres nr 15. Struktura pożyczek udzielonych w 2023 r. przez fundusze pożyczkowe w Polsce w podziale na płeć/ formę prawną pożyczkobiorcy w ujęciu ilościowym (w %).

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

Wykres nr 16. Struktura pożyczek udzielonych w 2023 r. przez fundusze pożyczkowe w Polsce w podziale na płeć/ formę prawną pożyczkobiorcy w ujęciu wartościowym (w %).

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

Omawiany już wzrost udziału podmiotów prawnych wśród klientów funduszy pożyczkowych jest związana także z tym, że są to podmioty o stabilniejszej pozycji rynkowej, niż firmy działające w formie jednoosobowej działalności gospodarczej. Ułatwia to podejmowanie decyzji o zaciąganiu zobowiązań finansowych w warunkach nadal niepewnego otoczenia gospodarczego.

5. Popyt na pożyczki w kontekście celu przeznaczenia pozyskanych środków

Od czasów pandemii COVID-19 udzielanie pożyczek płynnościowych stało się nową, bardzo ważną, częścią działalności funduszy. To właśnie fundusze pożyczkowe były najczęściej podmiotami udzielającymi przedsiębiorcom wsparcia z przeznaczeniem na utrzymanie codziennej działalności. Fundusze, w bardzo trudnym okresie, po raz kolejny pokazały, że są godnymi zaufania, ważnymi elementami systemu wspierania rozwoju przedsiębiorczości. Pomimo tego, że okres pandemiczny jest za nami, w 2023 roku pożyczki płynnościowe nadal stanowiły istotny obszar działalności funduszy.

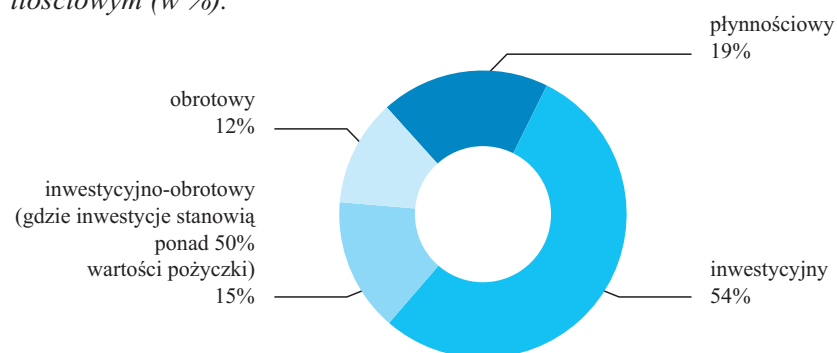
Tabela nr 6. Pożyczki udzielone przez fundusze pożyczkowe w 2023 r. w podziale na cel przeznaczenia pozyskanych środków.

Wyszczególnienie	Liczba	Wartość (w zł)	Struktura ilości	Struktura wartości
Obrotowy	804	168 618 676,49	12%	7%
Inwestycyjny	3 687	1 189 120 613,95	54%	52%
Inwestycyjno-obrotowy (gdzie inwestycje stanowią ponad 50% wartości pożyczki)	990	201 512 492,52	15%	9%
Płynnościowy	1 321	740 408 440,81	19%	32%
Ogółem	6 802	2 299 660 223,77	100%	100%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

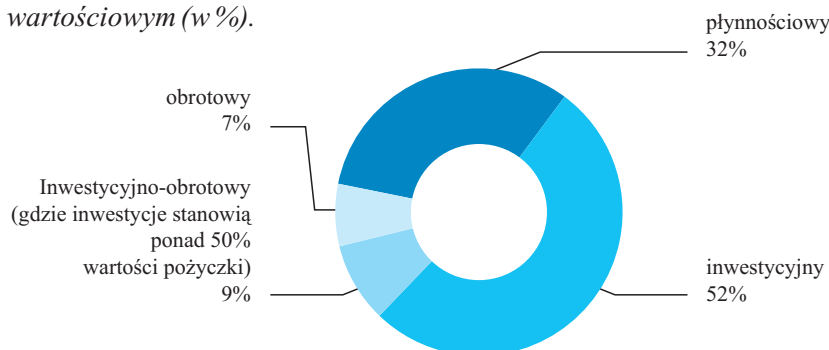
Już w 2022 roku mieliśmy powrót do tradycyjnej sytuacji w której największa liczba pożyczek miała przeznaczenie inwestycyjne, jednak w ujęciu wartościowym utrzymywała się przewaga finansowania płynnościowego. 2023 rok to już okres w którym widać, że aktywność funduszy związana z pandemią maleje. Jest to normalne biorąc pod uwagę fakt, że projekty pożyczkowe w tym obszarze były uruchamiane w szczycie zjawisk pandemicznych. Pożyczki inwestycyjne zdecydowanie dominują w strukturze udzielanych pożyczek, ich udział w ogóle udzielonego wsparcia wzrósł w ujęciu liczbowym i wartościowym odpowiednio o 6 p.p. i 13 p.p. Pożyczki płynnościowe zanotowały spadek odpowiednio o 5 p.p. i 10 p.p. Należy pamiętać o tym, że struktura przedmiotowa pożyczek jest w dużej mierze odbiciem polityki instytucji zarządzających poszczególnych programów operacyjnych.

Wykres nr 17. Struktura pożyczek udzielonych w 2023 r. przez fundusze pożyczkowe w Polsce w podziale na cel przeznaczenia pozyskanych środków w ujęciu ilościowym (w %).

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

Wykres nr 18. Struktura pożyczek udzielonych w 2023 r. przez fundusze pożyczkowe w Polsce w podziale na cel przeznaczenia pozyskanych środków w ujęciu wartościowym (w %).

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

Sprawdza się nasza prognoza sprzed dwóch lat. Pożyczki inwestycyjne zaczęły dominować w strukturze udzielanego wsparcia co jest powrotem do tradycyjnej sytuacji jeśli chodzi o działalność funduszy. Finansowanie rozwoju przedsiębiorstw zawsze było głównym obszarem działalności badanych podmiotów. Pandemia była szczególnym okresem i wyzwaniem, w tym dla instytucji finansowych; fundusze pożyczkowe stanęły jednak na wysokości zadania.

6. Popyt na ofertę funduszy w poszczególnych branżach

Fundusze pożyczkowe udzielają pożyczek przedsiębiorcom z wielu branż. Nasza organizacja bada rozkład przekazywanego wsparcia także w tym zakresie.

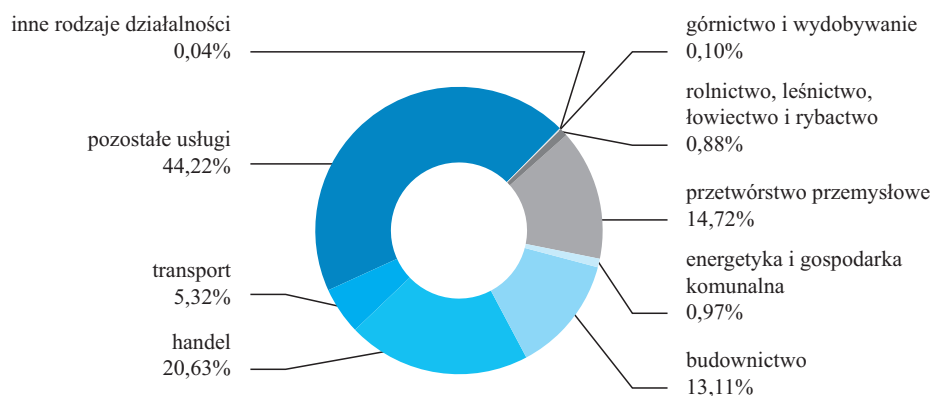
Tabela nr 7. Pożyczki udzielone przez fundusze pożyczkowe w 2023 r. w podziale oraz w ujęciu wartościowym i ilościowym (w %) według sektora działalności zgodnie z klasyfikacją PKD-2007.

Wyszczególnienie	Liczba	Struktura ilościowa (w %)	Wartość (w zł)	Struktura wartości (w %)	Średnia wartość pożyczki (w tys. zł)
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	60	0,88	15 841 925,69	0,69	264,03
Górnictwo i wydobywanie	7	0,10	3 009 520,00	0,13	429,93
Przetwórstwo przemysłowe	1 001	14,72	434 956 540,99	18,91	434,52
Energetyka i gospodarka komunalna	66	0,97	77 224 710,49	3,36	1 170,07
Budownictwo	892	13,11	290 197 082,24	12,62	325,33
Handel	1 403	20,63	474 005 683,92	20,61	337,85
Transport	362	5,32	107 581 058,50	4,68	297,19
Pozostałe usługi	3 008	44,22	896 353 701,94	38,98	297,99
Inne rodzaje działalności	3	0,04	490 000,00	0,02	163,33
Ogółem	6 802	100,00	2 299 660 223,77	100,00	259,47

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

Nie zmienia się to, że w strukturze udzielanych pożyczek zdecydowanie dominują te udzielane przedsiębiorcom z sektora usług. Wynika to przede wszystkim z dużej bazy klientów wśród których dominują mikroprzedsiębiorstwa. W ujęciu rocznym znaczenie przedsiębiorstw usługowych wzrosło w ujęciu liczbowym i wartościowym odpowiednio o 2 p.p. i 4,02 p.p.

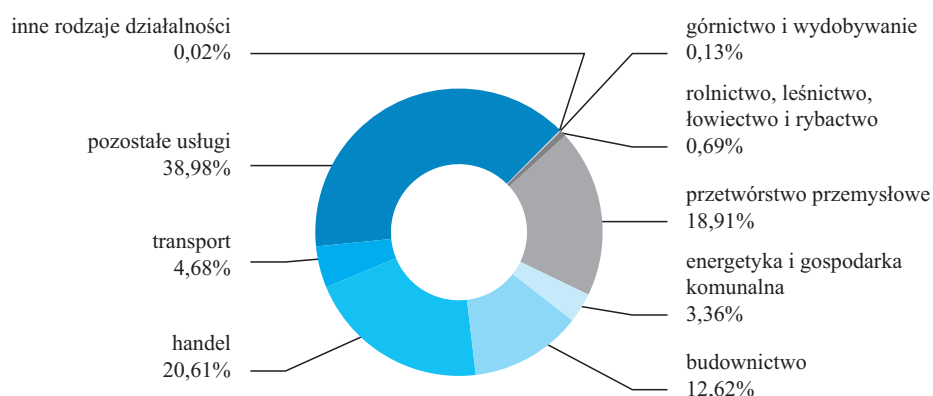
Wykres nr 19. Struktura pożyczek udzielonych przez fundusze pożyczkowe w 20232 r. w podziale według sektora działalności zgodnie z klasyfikacją PKD-2007, w ujęciu ilościowym (w %).

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

Niezmiennie pozostają także dwa pozostałe miejsca podium czyli handel i przetwórstwo przemysłowe. Trzeba zauważyć to, że w ujęciu liczbowym pozycja handlu jest już zagrożona przez branżę budowlaną.

Wykres nr 20. Struktura pożyczek udzielonych przez fundusze pożyczkowe w 2023 r. w podziale według sektora działalności zgodnie z klasyfikacją PKD-2007, w ujęciu wartościowym (w %).

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

Jeszcze w 2022 roku ponad 20 pożyczek udzielono przedsiębiorstwom klasyfikowanym jako te, które prowadzą inne rodzaje działalności. W 2023 roku to już tylko 3 pożyczki. Śladowe znaczenie ma także energetyka, rolnictwo oraz górnictwo i wydobywanie.

7. Pożyczki udzielone przez fundusze pożyczkowe według przedziałów wartości, w tym wraz z pomocą *de minimis*

Ważną częścią naszego Raportu jest także analiza działalności funduszy pod kątem przedziałów wartości udzielanego wsparcia.

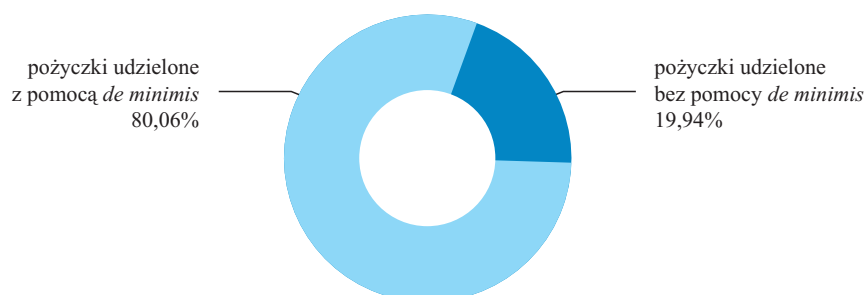
Tabela nr 8. Pożyczki udzielone przez fundusze pożyczkowe w 2023 r. według przedziałów wartości wraz z pomocą *de minimis*.

Przedział	Liczba pożyczek ogółem	liczba pożyczek z pomocą <i>de minimis</i>	wartość pożyczek ogółem (w zł)	wartość pożyczek z pomocą <i>de minimis</i> (w zł)
do 10 tys. zł	16	9	154 000,00	112 205,44
pow. 10 tys. zł do 30 tys. zł	199	142	4 660 765,66	3 314 253,50
pow. 30 tys. zł do 50 tys. zł	625	419	28 772 412,36	19 519 127,85
pow. 50 tys. zł do 120 tys. zł	1 666	1 371	152 418 658,36	123 143 382,54
pow. 120 tys. zł do 300 tys. zł	2 029	1 544	420 136 145,24	312 393 396,06
pow. 300 tys. zł do 500 tys. zł	1 010	863	445 714 465,90	382 452 092,58
pow. 500 tys. zł	1 257	1 098	1 247 803 776,25	1 045 934 538,68
Ogółem	6 802	5 446	2 299 660 223,77	1 886 868 996,65

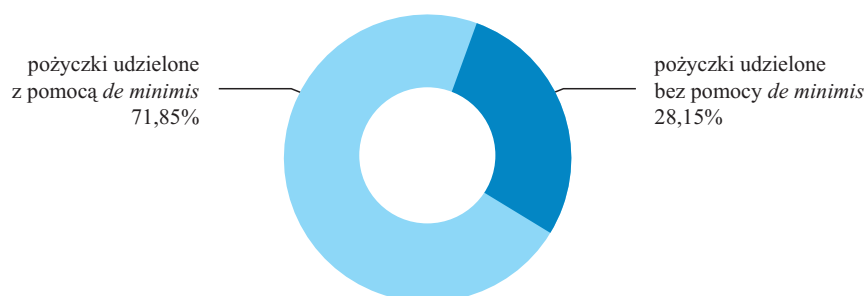
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

Pomimo spadku ogółu wartości udzielonych pożyczek wzrosła nominalna wartość wsparcia z pomocą, zbiorczo nazwaną „*de minimis*”, o niemal 130 mln zł. Pokazuje to wzrost znaczenia szczególnie atrakcyjnego, z punktu widzenia przedsiębiorców, wsparcia w działalności funduszy pożyczkowych.

Wykres nr 21. Pożyczki *de minimis* w strukturze pożyczek udzielonych ogółem.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

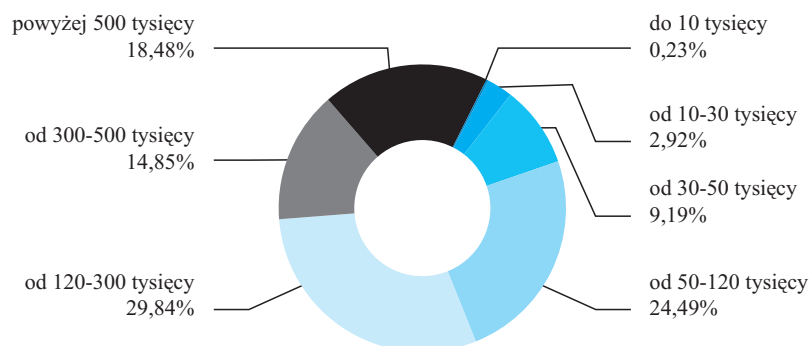
Wykres nr 22. Wartość pożyczek *de minimis* w strukturze wartości pożyczek ogółem.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

Znaczenie pożyczek z pomocą *de minimis* w ogóle udzielonego wsparcia wzrosło w ujęciu liczbowym i wartościowym odpowiednio o 17,35 p.p. i 6,26 p.p. W poprzednim Raporcie zanotowano zmiany w odwrotnym kierunku. 2023 rok był okresem powrotu do tendencji wzrostowej w tym obszarze.

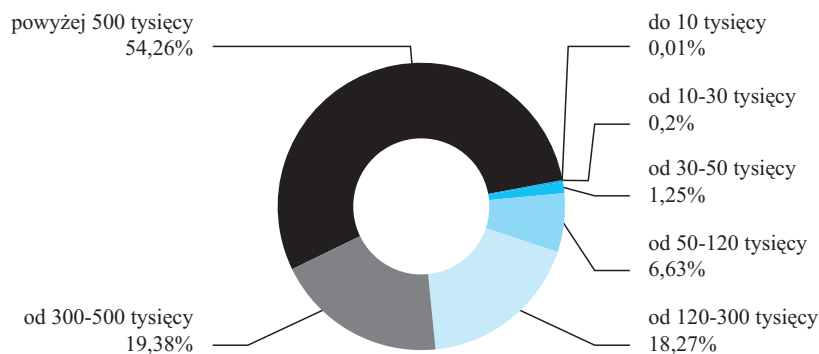
Kolejne wykresy obrazują rozkład pożyczek ze względu na przedziały wartości.

Wykres nr 23. Struktura udziału w ogólnej liczbie pożyczek udzielonych w 2023 r. stosując kryterium podziału wg. przedziału wartości udzielonych pożyczek w danym przedziale wartości (w %).

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

Wykres nr 24. Struktura udziału w ogólnej wartości pożyczek udzielonych w 2023 r. według przedziałów wartości (w %).

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

W ujęciu rocznym mamy do czynienia z kontynuacją wzrostu znaczenia pożyczek o wartości przekraczającej 500 tys. zł, w ujęciu liczbowym i wartościowym odpowiednio o 5,27 p.p. i 1,5 p.p. Zmniejszył się jednocześnie odsetek pożyczek z przedziału 300-500 tys. zł. Wszystkie zmiany przełożyły się na spadek średniej wartości udzielonej pożyczki. Nadal jednak niemal 74% wartości udzielonego przez fundusze finansowania przypada na pożyczki z dwóch najwyższych przedziałów wartości.

Rozdział IV

Jakość portfela pożyczkowego

Jedną z cech charakterystycznych działalności badanych podmiotów jest to, że udzielane przez nie pożyczki odznaczają się dobrymi wskaźnikami spłacalności. Jest to o tyle godne podkreślenia, że z reguły klientami funduszy są przede wszystkim najmniejsze podmioty gospodarcze, odznaczające się niższym poziomem stabilności i odporności na perturbacje gospodarcze.

1. Pożyczki aktywne, wypowiedziane i windykowane, stracone

Niski poziom wzrostu gospodarczego i nadal stosunkowo wysoki poziom inflacji to czynniki potencjalnie negatywnie wpływające na spłacalność zaciąganych przez przedsiębiorców pożyczek.

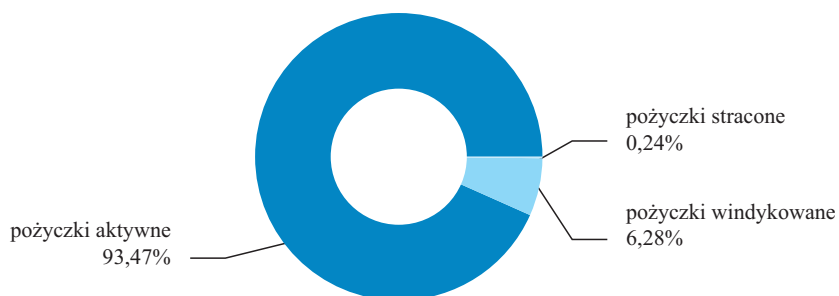
Tabela nr 9. Liczba i wartość pożyczek aktywnych oraz straconych oraz udział w ogólnej liczbie i wartości udzielonych pożyczek.

Wyszczególnienie	Pożyczki razem	Udział w %	Wartość (w tys. zł)	Udział w %
Suma pożyczek ogółem	49 405	100,00	8 407 232 521,35	100,00
Pożyczki aktywne	46 181	93,47	8 072 025 892,70	96,01
Pożyczki wypowiedziane i windykowane	3 105	6,28	322 179 510,90	3,83
Pożyczki stracone	119	0,24	13 027 117,75	0,15

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

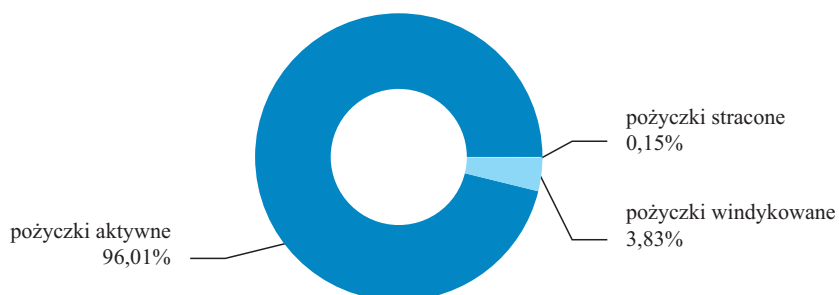
W stosunku do 2022 roku odsetek pożyczek wypowiedzianych i windykowanych oraz straconych, zarówno w ujęciu liczbowym, jak i wartościowym praktycznie nie zmienił się. Wystawia to pozytywną ocenę funduszy pożyczkowych z dwóch powodów. Udało się utrzymać dobrą jakość portfela nie tylko w warunkach słabej koniunktury gospodarczej, lecz także w sytuacji gdy nominalna wartość pożyczek aktywnych zwiększyła się o 170 mln zł.

Wykres nr 25. Udział pożyczek aktywnych, windykowanych i wypowiedzianych oraz straconych w ogólnej liczbie udzielonych pożyczek (w %).

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

Wykres nr 26. Udział pożyczek aktywnych, windykowanych i straconych w ogólnej wartości udzielonych pożyczek (w %).

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

2. Terminowość spłaty pożyczek

Pogłębiony obraz jakości portfela pokazowego funduszy daje przedstawienie danych dotyczących terminowości spłaty udzielanego wsparcia.

Tabela nr 10. Liczba i wartość pożyczek aktywnych w ogólnej liczbie i wartości udzielonych pożyczek (w %) według długości opóźnień w spłacie w roku 2023.

Wyszczególnienie	Pożyczki razem	Udział w %	Wartość (w zł)	Udział w %
Pożyczki aktywne	46 181	100,00	8 072 025 892,70	100,00
Spłacane terminowo (z opóźnieniami do 30 dni)	40 456	87,60	7 445 767 017,63	92,24
Z opóźnieniami od 31 do 90 dni	3 475	7,52	374 030 783,42	4,63
Z opóźnieniami powyżej 90 dni	2 250	4,87	252 228 091,64	3,12

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

W odniesieniu do 2022 roku należy odnotować następujące zmiany (ujęcie liczbowe):

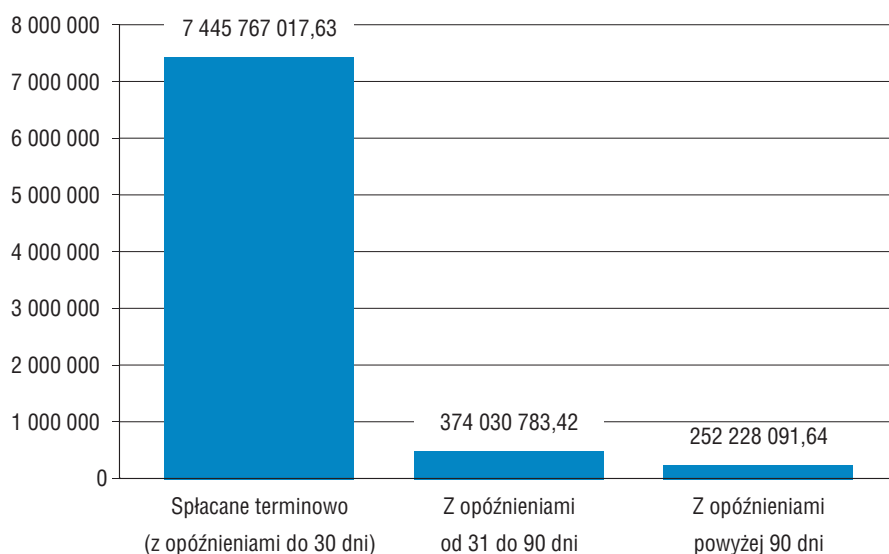
1. o 1,59 p.p. spadł odsetek pożyczek spłacanych terminowo,
2. o 0,55 p.p. wzrósł odsetek pożyczek z opóźnieniami od 31 do 90 dni,
3. o 1,03 p.p. wzrósł odsetek pożyczek z opóźnieniami powyżej 90 dni.

Zmiany w ujęciu wartościowym:

1. o 0,25 p.p. spadł odsetek pożyczek spłacanych terminowo,
2. o 0,28 p.p. spadł odsetek pożyczek z opóźnieniami od 31 do 90 dni,
3. o 0,52 p.p. wzrósł odsetek pożyczek z opóźnieniami powyżej 90 dni.

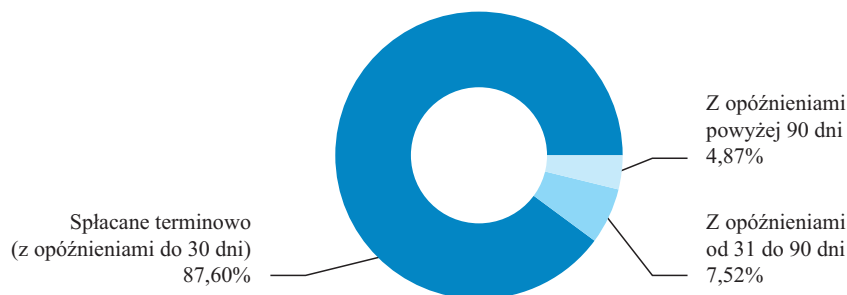
Powyżej przytoczone zmiany nie zmieniają pozytywnej oceny jakości portfela pożyczkowego. Negatywne zmiany nie mają na tyle wysokich wartości, aby miały być powodem do niepokoju. Ich wymiar jest akceptowalny biorąc pod uwagę charakterystykę klienta funduszy i zdecydowane osłabienie koniunktury gospodarczej, które miało miejsce w 2023 roku.

Wykres nr 27. Wartość pożyczek aktywnych w podziale na terminowość spłaty.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

Wykres nr 28. Udział terminowo spłaconych pożyczek w wartości pożyczek aktywnych (w %).

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

W badanym okresie wskaźniki opisujące jakość portfela funduszy pożyczkowych uległy minimalnemu pogorszeniu. Nie może to jednak przesłaniać faktu, że terminowo spłacanych jest prawie 90% pożyczek aktywnych, w ujęciu wartościowym wskaźnik ten przekracza 92%. Na przestrzeni lat nie zmienia się to, że fundusze pożyczkowe udzielają przedsiębiorcom wsparcia z najwyższą dbałością o bezpieczeństwo środków którymi zarządzają.

Rozdział V

Sieć i zakres działalności funduszy pożyczkowych oraz ich zaplecze kadrowe

Nasze opracowanie powstało na podstawie danych 61 podmiotów prowadzących fundusze pożyczkowe. Poprzedni raport opierał się na 63 ankietach. W związku z tym wszelkie porównania zawarte w niniejszym rozdziale dadzą bardzo dobry obraz zmian jakie zaszły w badanym środowisku w 2023 roku.

1. Wyposażenie kapitałowe funduszy pożyczkowych

Jak już wskazywano, na koniec 2023 roku łączna wartość kapitału pożyczkowego wyniosła 8 898 008 202,73 zł, czyli w stosunku do 2022 roku zwiększyła się zaledwie o 0,78% (ponad dziewięciokrotny spadek dynamiki wzrostu). Poniżej przedstawiamy szczegółowy rozkład kapitału pożyczkowego.

Tabela nr 11. Wyposażenie kapitałowe funduszy pożyczkowych w Polsce w 2023 roku w zależności od wartości posiadanego kapitału.

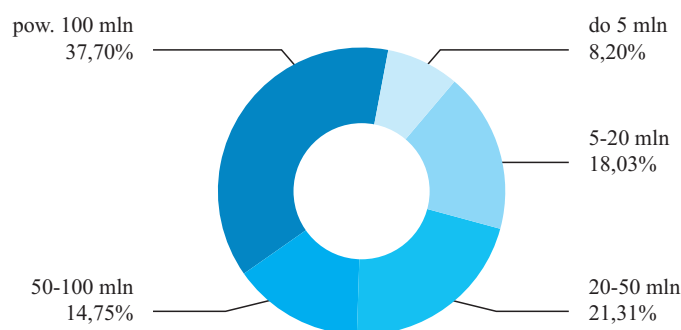
Wartość kapitału	Liczba	Struktura % liczby funduszy	Suma kapitału (w zł)	Struktura % wartości funduszy
do 5 mln zł	5	8,20	15 825 335,08	0,18
5-20 mln zł	11	18,03	137 747 164,83	1,55
20-50 mln zł	13	21,31	437 710 979,59	4,92
50-100 mln zł	9	14,75	685 673 966,93	7,71
pow. 100 mln zł	23	37,70	7 621 814 756,30	85,65
Razem	61	100,00	8 898 772 202,73	100,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

Utrzymane zostało, coroczne zjawisko nominalnego wzrostu wartości kapitału, którymi dysponują największe fundusze pożyczkowe. W minimalnym stopniu spadło jednak znaczenie tych podmiotów w ujęciu liczbowym i wartościowym. Jednocześnie fundusze z przedziału 50-100 mln zł w wyraźnym stopniu zwiększyły swój udział w ogólnej wartości kapitału. Przełożyło się to na dalsze ograniczenie udziału w strukturze kapitału podmiotów z trzech pierwszych przedziałów. Mamy do czynienia z dalszym ciągiem realizacji, prognozowanego przez naszą organizację już kilka lat temu, scenariusza w którym szanse rozwojowe funduszy są wprost proporcjonalne do już posiadanego kapitału. Pamiętać trzeba także o tym, że wymogi przetargowe stawiane potencjalnym partnerom finansującym w obecnym okresie programowania dotyczą m.in. stosowania kryterium doświadczenia w udzielaniu pożyczek inwestycyjnych, w sytuacji gdy w ostatnich latach w wielu mniejszych podmiotach dominowały

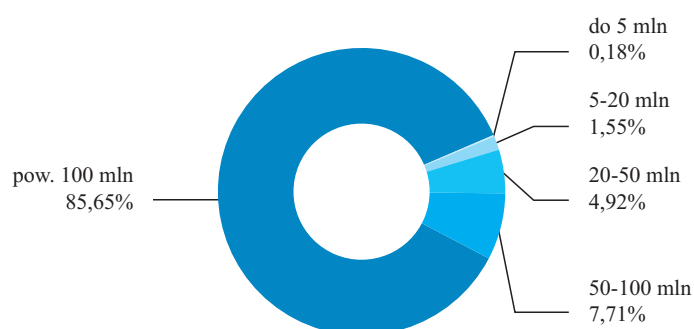
pożyczki płynnościowe i wymogi stawiane przed kadrami oferentów (ilość ocenionych wniosków pożyczkowych/kredytowych) stanowią kolejne bariery dla podmiotów o niższym poziomie kapitału, a więc i mniejszej skali działalności pożyczkowej. Nie ma przesłanek ku temu, aby prognozować, że w najbliższych latach rozwarstwienie kapitałowe funduszy przestanie postępować. Rosnącą popularnością będzie cieszyć się startowanie w przetargach w ramach konsorcjów. Ta tendencja łączenia się w konsorcja może przynieść pozytywne rezultaty zważywszy na to, że w perspektywie 2021-2027, to projekty proekologiczne dominować będą w strukturze przeznaczenia środków na nowe instrumenty wsparcia. Łączenie zatem potencjałów i doświadczenia podmiotów jest pożądane.

Wykres nr 29. Struktura liczby funduszy pożyczkowych w 2023 roku w zależności od wartości posiadanego kapitału.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

Wykres nr 30. Struktura wartości posiadanego kapitału funduszy pożyczkowych w 2023 roku w zależności od ich wartości.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

Niewiele ponad połowa funduszy pożyczkowych kumuluje już ponad 93% całości kapitału pożyczkowego. Wielkość alokacji na instrumenty zwrotne w bieżącym okresie programowania stwarza szansę na to, aby wiele funduszy zwiększyło wartość kapitału pożyczkowego, którym dysponuje. Nie mają jednak w tym procesie równych szans na starcie i rozwój badanych podmiotów nie będzie następował równomiernie.

2. Sieć oddziałów terenowych funduszy pożyczkowych

Ważnym aspektem funkcjonowania funduszy pożyczkowych jest to, że są one osadzone w lokalnych społecznościach, znają dobrze środowisko gospodarcze w danym regionie i stosują sprawdzone metody docierania z ofertą.

Tabela nr 12. Sieć oddziałów terenowych funduszy pożyczkowych w 2023 roku.

Liczba posiadanych oddziałów terenowych	Liczba	Struktura %
Nie posiada żadnego oddziału	29	47,54
Posiadają 1 oddział terenowy	9	14,75
Posiadają 2 oddziały terenowe	6	9,84
Posiadają 3 oddziały terenowe	0	0,00
Posiadają 4 i więcej oddziałów terenowych	17	27,87
Razem funduszy	61	100,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

W stosunku do 2022 roku w wyraźnym stopniu (o 12 p.p.) wzrósł odsetek funduszy posiadających cztery lub więcej oddziałów. Wynika to z rozwoju podmiotów, które jeszcze rok wcześniej prowadziły dwa lub trzy oddziały. Jednocześnie zauważyć należy spadek (o 9,6 p.p.) odsetka funduszy posiadających jeden oddział. Zmiany te korespondują ze zjawiskami zachodzącymi w obszarze rozkładu kapitału pożyczkowego. Duże podmioty, wraz ze zwiększaniem się puli dostępnego kapitału, inwestują w rozwój swojej działalności. Natomiast podmioty z ograniczonym dostępem do nowych środków muszą mierzyć się z wyzwaniami związanymi z optymalizacją kosztów.

3. Polityka kadrowa funduszy pożyczkowych oraz działalność inna niż pożyczkowa

Na koniec badanego okresu fundusze pożyczkowe zatrudniały 1714 osób (o 67 więcej, niż rok wcześniej). Tym samym, spadek zatrudnienia jaki miał miejsce w 2022 rok okazał się zjawiskiem incydentalnym.

Tabela nr 13. Struktura zatrudnienia w funduszach pożyczkowych w 2023 roku (według etatów).

Liczba pracowników funduszu	Liczba funduszy	Liczba zatrudnionych ogółem wg etatów	Struktura % liczby funduszy	Struktura % liczby zatrudnionych ogółem
od 1 do 10	16	95	26,23	5,55
od 11 do 20	15	233	24,59	13,59
od 21 do 50	24	826	39,34	48,19
pow. 50 osób	6	560	9,84	32,67
Razem	61	1 714	100,00	100,00

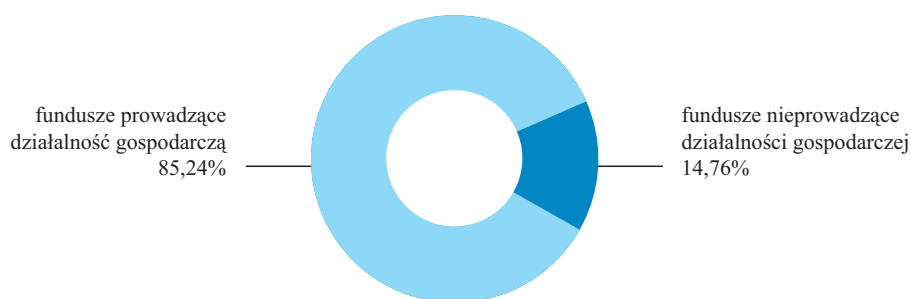
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

Wzrost zatrudnienia wyniósł 4,07%. Ma on charakter niewielki. Stanowi jednak pozytywny sygnał świadczący o tym, że środowisko funduszy pożyczko-

wych jako całość wraca na ścieżkę rozwoju, co jest związane z faktycznym uruchomieniem wdrażania instrumentów zwrotnych w ramach bieżącego okresu programowania. Zanotowano zdecydowany wzrost znaczenia w omawianym kontekście funduszy zatrudniających od 21 do 50 pracowników, w ujęciu liczbowym i wartościowym odpowiednio o 2,83 p.p. i 11,95 p.p. Pozostałe grupy zanotowały spadki zaprezentowanych wskaźników. Sytuacja na rynku pracy nadal jest trudna. Wysoka presja płacowa zderza się z ograniczeniami w postaci nadal zbyt małego dostępu funduszy do kapitału i tym samym możliwości osiągania przychodów.

Badane podmioty nie zajmują się jedynie udzielaniem pożyczek. Wsparcie finansowe jest uzupełnione także innymi usługami co razem tworzy system całościowego wsparcia przedsiębiorców.

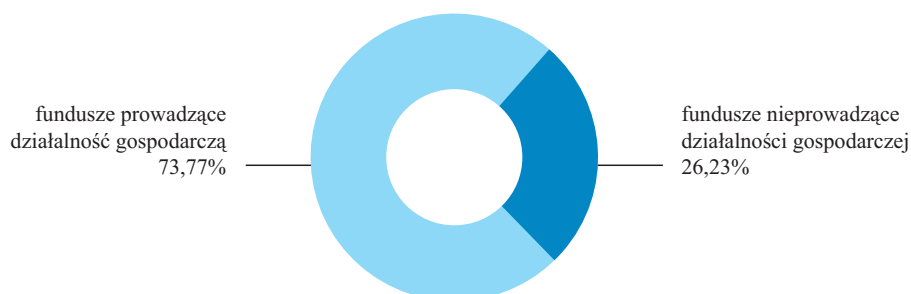
Wykres nr 31. Skala zaangażowania funduszy w działalność doradczą.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

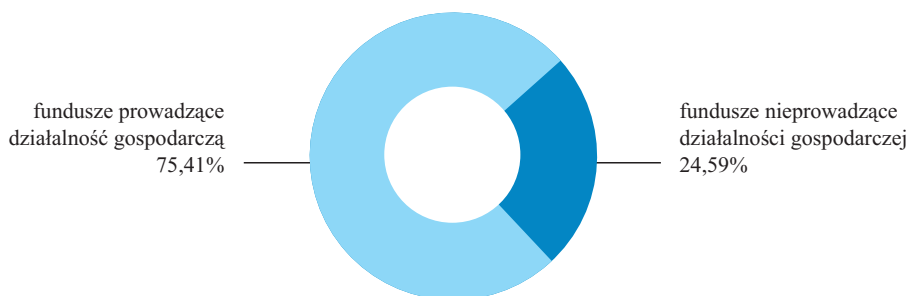
W stosunku do 2022 roku zdecydowanie, o 18,58 p.p., zwiększył się odsetek funduszy prowadzących działalność doradczą. Przedsiębiorcy mogą liczyć na wsparcie w takich obszarach jak m.in.: formalne, praktyczne i finansowe aspekty prowadzenia firmy, aplikowanie o fundusze unijne, czy też wchodzenie na rynki zagraniczne.

Wykres nr 32. Skala zaangażowania funduszy pożyczkowych w działalność szkoleniową.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

Wykres nr 33. Skala zaangażowania funduszy pożyczkowych w działalność informacyjno-konsultacyjną.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w 2024 roku obejmujących sytuację funduszy pożyczkowych.

Zaangażowanie badanych podmiotów w działalność szkoleniową i informacyjno-konsultacyjną zwiększyło się, po spadku w 2022 roku. Wynika to m.in. z rozpoczęcia projektów unijnych w tych obszarach w ramach bieżącego okresu programowania. Fundusze pożyczkowe podejmują racjonalne decyzje ukierunkowane na rozszerzenie źródeł przychodów, a jednocześnie poszerzają zakres przedmiotowy wspierania przedsiębiorców.

Rozdział VI

Dotychczasowe doświadczenia z wdrażania instrumentów finansowych w ramach perspektywy finansowej 2021-2027 ⁴

Jak już wspomniano w 2023 roku, faktycznie uruchomiono pierwsze przetargi na wybór partnerów finansujących, ale to dopiero w kolejnych latach nastąpi ich natężenie. Po raz kolejny doniosłą rolę w tym obszarze będzie odgrywał Bank Gospodarstwa Krajowego, który ogłosił już pierwsze przetargi. Przebieg tych postępowań pokazuje to, że fundusze pożyczkowe będą głównymi partnerami Banku we wspieraniu przedsiębiorców za pomocą instrumentów zwrotnych. Tak wynika z katalogu pierwszych oferentów. Jednocześnie zainteresowanie w tym zakresie wykazują też banki sieciowe.

1. Alokacja na instrumenty zwrotne w perspektywie finansowej UE 2021-2027

Poniżej przedstawiamy dane dotyczące wartości instrumentów zwrotnych w bieżącym okresie programowania.

Tabela nr 14. Alokacja na instrumenty zwrotne w perspektywie 2021-2027 w poszczególnych regionalnych programach operacyjnych.

Województwo	Wartość alokacji (mln EUR)
zachodniopomorskie	183,39
pomorskie	125,3
warmińsko-mazurskie	98
podlaskie	97,33
lubuskie	50,45
wielkopolskie	118,9
kujawsko-pomorskie	181,89
mazowieckie	123
lubelskie	343,85
łódzkie	186,25
świętokrzyskie	169,3
podkarpackie	152,07
małopolskie	197,43
śląskie	258,29
opolskie	84,75
dolnośląskie	155,91
Suma	2 526,11

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Gospodarstwa Krajowego.

4. Dane według stanu na 07.05.24 r.

W tym miejscu należy poczynić uwagę dotyczącą tego, że w przypadku województwa Mazowieckiego na podaną kwotę składają się region mazowiecki regionalny (89,93 mln EUR) i region mazowiecki stołeczny (33,07 mln EUR).

Środki na instrumenty zwrotne znajdują się także w innych źródłach finansowanych ze środków bieżącego okresu programowania.

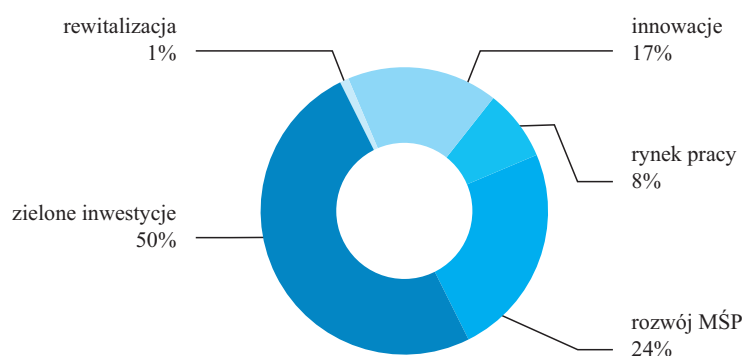
Tabela nr 15. Instrumenty zwrotne finansowane w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS).

Rodzaj instrumentu	Wartość alokacji (mln EUR)
Europejskie pożyczki na samozatrudnienie	674
Europejskie pożyczki na kształcenie	248
Pożyczki na rzecz podmiotów ekonomii społecznej	191
Fundusz Dostępności	79
Suma	1 192

Źródło: Dane Banku Gospodarstwa Krajowego.

Do powyższych zestawień należy dodać pożyczki na rozwój turystyki przewidziane w Programie Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027. Wartość alokacji w tym przypadku wynosi 100 mln euro. Ogólna wartość środków przeznaczonych na instrumenty zwrotne w ramach bieżącego okresu programowania wynosi, zgodnie z danymi Banku Gospodarstwa Krajowego, 19,3 mld zł. Poniższy wykres pokazuje przedmiotowy podział tych środków. Bank Gospodarstwa Krajowego będzie zarządzał kwotą 15,372 mld zł (Bank jest obecny we wszystkich regionach oprócz województwa Kujawsko-Pomorskiego, jest także zaangażowany we wdrażanie produktów opisanych w tabeli nr 15 i pożyczki na rozwój turystyki). Poniższy wykres pokazuje przedmiotowy podział tych środków.

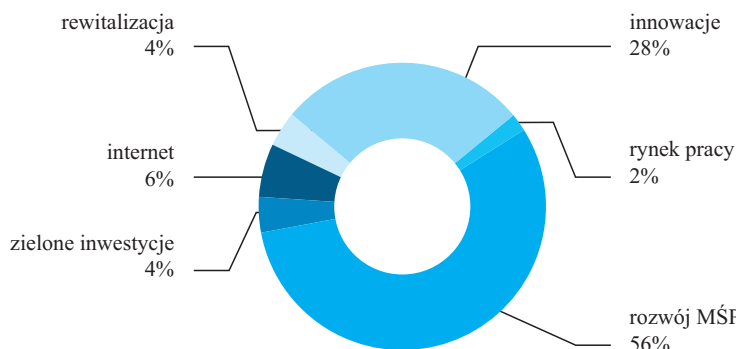
Wykres nr 34. Środki zarządzane i wdrażane przez Bank Gospodarstwa Krajowego w ujęciu przedmiotowym (produkty) w perspektywie 2021-2027.

Źródło: Dane Banku Gospodarstwa Krajowego.

W poprzednim okresie programowania Bank zarządzał kwotą 15,524 mld zł, a podział przedmiotowy wyglądał następująco:

Wykres nr 35. Środki zarządzane i wdrażane przez Bank Gospodarstwa Krajowego w ujęciu przedmiotowym (produktywny) w perspektywie 2014-2020.

Źródło: Dane Banku Gospodarstwa Krajowego.

Już pobieżna analiza przedstawionych wykresów pokazuje to, że fundusze pożyczkowe w bieżącym okresie programowania będą musiały zaadaptować się do nowych warunków produktowych – zmniejszenie alokacji na klasyczną działalność pożyczkową (rozwój MŚP) na rzecz innych obszarów, przede wszystkim tych, które można nazwać zbiorczo „zielonymi”.

2. Przebieg postępowań przetargowych

W 2023 i 2024 roku BGK ogłosił szereg przetargów na wybór partnerów finansujących.

Tabela nr 16. Przetargi ogłoszone w ujęciu regionalnym.

Region	Kapitał (w zł)	Prawo Opcji (w zł)	Min. wkład pośrednika (w zł)
Cały Kraj (8)	592 000 000	1 416 000 000	11 029 090
Lubelskie (6)	485 000 000	485 000 000	55 131 576
Polska Wschodnia (1)	180 000 000	180 000 000	18 947 368
Mazowieckie (2)	133 000 000	133 000 000	14 777 777
Opolskie (1)	42 000 000	42 000 000	2 210 526
Śląskie (1)	135 000 000	270 000 000	7 105 263
Świętokrzyskie	60 000 000	120 000 000	3 157 894
Podlaskie (3)	175 000 000	175 000 000	9 210 525
Łódzkie (3)	187 000 000	187 000 000	9 842 104
Zachodniopomorskie (1)	135 000 000	135 000 000	7 105 263
Małopolskie (1)	112 000 000	168 000 000	5 894 736
Dolnośląskie (1)	150 000 000	150 000 000	7 894 736
Suma (29, 134 cz.)	2 386 000 000	3 461 000 000	152 306 858

Źródło: opracowanie własne.

W ramach bieżącego okresu programowania, na moment sporządzania raportu, ogłoszono już 29 przetargów podzielonych łącznie na 134 części. Nadal nie ogłoszono postępowań dotyczących udzielania pożyczek na terenie województw lubuskiego, pomorskiego, wielkopolskiego i podkarpackiego. BGK nie będzie realizował projektów w województwie kujawsko-pomorskim. Pomijając prawo

opcji uruchomiono już wybór partnerów finansujących, którzy mają udzielić przedsiębiorcom wsparcia na kwotę prawie 2,4 mld zł.

Tabela nr 17. Przetargi ogłoszone w ujęciu przedmiotowym.

Przedmiot pożyczki	Kapitał (w zł)	Prawo Opcji (w zł)	Min. wkład pośrednika (w zł)
Wsparcie w Starcie (2)	360 000 000	720 000 000	0
Pożyczka dla MŚP (11)	1 129 000 000	1 380 000 000	67 198 825
Efektywność energetyczna (1)	100 000 000	100 000 000	5 263 157
Kształcenie (2)	126 000 000	378 000 000	0
Ekonomia społeczna (3)	87 000 000	261 000 000	11 029 090
Cyfryzacja (1)	10 000 000	10 000 000	526 315
Turystyka (1)	180 000 000	180 000 000	18 947 368
OZE (5)	345 000 000	345 000 000	47 763 156
Dostępność (1)	19 000 000	57 000 000	0
GOZ (2)	30 000 000	30 000 000	1 578 947
Suma (29, 134 cz.)	2 386 000 000	3 461 000 000	152 306 858

Źródło: opracowanie własne.

Zgodnie z powyższym zestawieniem najwięcej środków przeznaczono dotychczas na klasyczne pożyczki dla przedsiębiorstw. Zgodnie z podziałem przedmiotowym całości alokacji na instrumenty zwrotne należy spodziewać się w kolejnych miesiącach większej liczby postępowań dotyczących innych obszarów.

Poniżej, także w ujęciu regionalnym i przedmiotowym, przedstawiamy dane dotyczące przetargów rozstrzygniętych.

Tabela nr 18. Przetargi rozstrzygnięte w ujęciu regionalnym.

Region	Kapitał (w zł)	Prawo Opcji (w zł)	Min. wkład pośrednika (w zł)
Lubelskie (11 cz.)	325 000 000	325 000 000	36 842 104
Podlaskie (6 cz.)	90 000 000	90 000 000	4 736 841
Polska Wschodnia (6 cz.)	180 000 000	180 000 000	18 947 368
Świętokrzyskie (5 cz.)	60 000 000	120 000 000	3 157 894
Cały kraj (3 cz.)	36 000 000	108 000 000	4 320 000
Suma (8, 31 części)	691 000 000	823 000 000	68 004 207

Źródło: opracowanie własne.

Dotychczas rozstrzygnięto w całości 8 przetargów podzielonych łącznie na 31 części. Jednocześnie w całości unieważniono 5 postępowań. Zasilenie kapitałowe funduszy pożyczkowych na poziomie odpowiadającym potrzebom przedsiębiorców wymaga wyraźnego przyspieszenia rozstrzygania postępowań.

Tabela nr 19. Przetargi rozstrzygnięte w ujęciu przedmiotowym.

Przedmiot pożyczki	Kapitał (w zł)	Prawo Opcji (w zł)	Min. wkład pośrednika (w zł)
Inwestycyjna (15 cz.)	265 000 000	325 000 000	13 947 367
OZE (5 cz.)	200 000 000	200 000 000	30 263 157
Cyfryzacja (2 cz.)	10 000 000	10 000 000	526 315
Turystyka (6 cz.)	180 000 000	180 000 000	18 947 368
Ekonomia społeczna	36 000 000	108 000 000	4 320 000
Suma (8, 31 części)	691 000 000	823 000 000	68 004 207

Źródło: opracowanie własne.

Największa pula kapitału w ramach rozstrzygniętych przetargów dotyczyła pożyczek inwestycyjnych, a więc klasycznego obszaru działania funduszy pożyczkowych.

Inne niż cena kryteria oceny ofert (tzw. kryteria jakościowe) stanowią obszar dyskusji wewnątrz środowiska funduszy pożyczkowych. Podobnie jak w poprzednim okresie programowania bardzo często stosowanymi kryteriami są dodatkowy wkład własny pośrednika, długość okresu budowy portfela. Pojawiły się także nowe, często punktowane kryteria, tj. skierowanie do realizacji zamówienia osoby z niepełnosprawnością i kontrole (dodatkowe ponad minimalnie ustanowiony w umowie operacyjnej próg) planowe na miejscu u ostatecznych odbiorców. Nowym (choć rzadko stosowanym) jest także kryterium kosztu pożyczki udzielanej w ramach współfinansowania. Ocenie podlega stawka oprocentowania pożyczek, które będą udzielane w ramach zapewnianego przez wykonawcę wkładu własnego. Nadal problemem są tzw. kryteria wejścia – warunki jakie trzeba spełniać, aby móc w ogóle wystartować w przetargu. Chodzi tu przede wszystkim o konieczność wykazania odpowiedniej aktywności pożyczkowej za kilka lat wstecz, posiadania kapitałów własnych o określonej wysokości, brak straty finansowej w określonej wysokości, czy też doświadczenie kadr oferentów w analizie wniosków pożyczkowych. Jest to jednak uzasadnione nowymi obszarami wsparcia w perspektywie 2021-2027 i zachętą dla mniejszych podmiotów, aby łączyć swoje doświadczenia i potencjał w ramach konsorcjów.

Zdecydowana większość postępowań przetargowych wymaga od pośredników finansowych wniesienia wkładu własnego do instrumentu finansowego. Sytuację w tym zakresie obrazuje tabela nr 20.

Tabela nr 20. Wymogi dotyczące wkładu własnego pośredników finansowych w postępowaniach przetargowych (wartości średnie).

Średni punktowany wkład własny (29 cz.)	Średni deklarowany wkład zwycięzcy (29 cz.)
6,76%	18,65%

Źródło: opracowanie własne.

W postępowaniach przetargowych, w których dodatkowy wkład własny jest kryterium punktowanim minimalny poziom wkładu wynosi średnio 6,76%. Zwycięzcy poszczególnych części oferują o niemal 12 p.p. wyższy wkład własny. W bieżącym okresie programowania nie zmienia się więc to, że fundusze

pożyczkowe intensywnie ze sobą konkurują w tym obszarze. Kolejnym obszarem konkurencji jest deklarowana długość okresu budowy portfela, który biorąc pod uwagę dotychczasowe przetargi wynosi 23 miesiące. Zwycięzcy postępowań deklarują skrócenie tego okresu średnio o 8 miesięcy.

Nadal pewnego rodzaju gwarancją osiągnięcia sukcesu w przetargu na wybór partnerów finansujących jest zaproponowanie najniższej ceny. Poniższa tabela przedstawia rozkład procentowy składanych ofert w zakresie ceny, wzięto pod uwagę wszystkie złożone oferty w każdej z otwartych części.

Tabela nr 21. Rozkład procentowy składanych ofert w zakresie ceny.

Przedziały	Udział
10-3%	4,54%
3,01-6%	39,09%
6,01-9%	32,72%
9,01-12%	14,09%
12,01-15%	4,09%
15,01-18%	3,18%
18,01-21%	0,45%
21% i więcej	1,81%
Średnia wartość złożonej oferty	7,59%

Źródło: opracowanie własne.

Powyższe dane zmieniają się z każdym otwarciem ofert. Stałe jest jednak to, że zdecydowanie dominują oferty z przedziału (rozumianego jako dwa łącznie) 3,01%-9%. Ogólna średnia wartość złożonej oferty jest umiarkowana. Wydaje się jednak, że wraz z kolejnymi postępowaniami powinna rosnąć ze względu na możliwe ograniczenie konkurencji wskutek wyczerpywania się kapitałów własnych. Na wysokość średniej wpływa także to, że część badanych podmiotów, w obawie o utratę wskaźników pozwalających spełnić kryterium doświadczenia w kolejnych latach, stara się wygrać przetarg stosując stosunkowo niskie ceny.

Poniżej przedstawiamy średnie wartości złożonych ofert w ujęciu przedmiotowym

Tabela nr 22. Rozkład procentowy składanych ofert w zakresie ceny – ujęcie przedmiotowe.

Przeznaczenie pożyczki	Średnia złożona oferta
Wsparcie w Starcie	6,78
Pożyczka inwestycyjna	5,31
Pożyczka na kształcenie	8,44
Ekonomia społeczna	14,37
Cyfryzacja	11,25
Turystyka	7,74
OZE	13,36
Dostępność	7,11

Źródło: opracowanie własne.

Powyższe dane pokazują wyraźną korelację pomiędzy stopniem skomplikowania produktu, a wysokością składanych ofert. Tam gdzie fundusze pożyczkowe mają największe doświadczenie (np. pożyczki inwestycyjne) pożądane ceny są niższe, wyższe natomiast w tych obszarach gdzie doświadczenie nie jest powszechne (np. OZE), czy też dany produkt jest trudny w sprzedaży i obsłudze (np. ekonomia społeczna).

Prezentujemy także rozkład procentowy zwycięskich ofert w zakresie ceny. Wzięto tu pod uwagę wszystkie zwycięskie (uznane za najkorzystniejsze oferty) w przetargach rozstrzygniętych w całości.

Tabela nr 23. Rozkład procentowy zwycięskich ofert w zakresie ceny.

Przedziały	Udział
10-3%	0,00%
3,01-6%	44,18%
6,01-9%	44,18%
9,01-12%	5,88%
12,01-15%	5,88%
15,01-18%	0,00%
18,01-21%	0,00%
21% i więcej	0,00%
Średnia wartość złożonej oferty	7,16%

Źródło: opracowanie własne.

Średnia wartość zwycięskiej oferty jest niewiele niższa od średnich składanych ofert. Złożenie oferty z najniższą ceną nie jest samo w sobie gwarancją sukcesu. Dotychczas w 5 postępowaniach (łącznie 9 częściach) wybrano oferenta, który nie zaoferował najniższego wynagrodzenia. Oznacza to, że w przeciągu roku miało miejsce 6 takich przetargów.

Przedstawiamy także średnie wartości złożonych ofert w ujęciu przedmiotowym.

Tabela nr 24. Rozkład procentowy zwycięskich ofert w zakresie ceny – ujęcie przedmiotowe.

Przeznaczenie pożyczki	Średnia wygrana oferta
Wsparcie w Starcie	b.d.
Pożyczka inwestycyjna	4,91
Pożyczka na kształcenie	11,76
Ekonomia społeczna	b.d.
Cyfryzacja	8,50
Turystyka	9,77
OZE	7,99

Źródło: opracowanie własne.

W dwóch kategoriach nie rozstrzygnięto, do momentu pisania niniejszego rozdziału, żadnego przetargu w całości. Stąd brak danych.

Dotychczas unieważniono w całości (nie dokonano wyboru oferenta w żadnej z części) 5 przetargów – wkład Instytucji Zarządzających 344 000 000 zł, Prawo Opcji – 932 000 000 zł, minimalny wkład pośredników – 14 300 000 zł. Unieważniono także 3 części w innych postępowaniach – wkład Instytucji Zarządzających 65 000 000 zł, Prawo Opcji – 95 000 000 zł, minimalny wkład pośredników – 14 300 000 zł.

3. Analiza wdrażania instrumentów pod kątem kategorii pośredników finansowych

Poniższe dane potwierdzają to, że fundusze pożyczkowe są podstawą systemu wdrażania instrumentów finansowych także w bieżącym okresie programowania.

Tabela nr 25. Kategorie Oferentów startujących w przetargach.

Kategoria	Ilość
Fundusze pożyczkowe samodzielnie	27
Konsorcja	32
Banki komercyjne	2
Regionalne fundusze rozwoju	2
Suma	63

Źródło: opracowanie własne.

Analizując powyższe dane trzeba pamiętać o tym, że konsorcja są tworzone tylko przez fundusze pożyczkowe. Fakt, że ilość konsorcjów startujących do przetargów przewyższa liczbę funduszy ubiegających się o udzielenie zamówienia samodzielnie dowodzi tego o czym już wspomniano w niniejszym Raporcie. Wymagania przetargowe stawiane potencjalnym partnerom finansującym są dla wielu podmiotów zbyt wygórowane, aby mogły spełnić je samodzielnie.

Podobnie jak w poprzednim okresie programowania, także w bieżącej perspektywie finansowej w postępowaniach przetargowych dominują Członkowie Polskiego Związku Funduszy Pożyczkowych.

Tabela nr 26. Członkowie PZFP w przetargach.

Członkowie PZFP w przetargach	
Liczba startujących	33/54
Liczba wygranych części	30/34
Liczba zwycięskich Członków	14

Źródło: opracowanie własne.

Większość (61,11%) naszych Członków jest aktywna na polu przetargowym. Ponad 88% wybranych oferentów należy do Polskiego Związku Funduszy Pożyczkowych.

4. Wnioski

Dane przedstawiane w niniejszym rozdziale pokazują to, że fundusze pożyczkowe są podstawą sprawnego i rzetelnego wdrażania instrumentów zwrotnych także w bieżącym okresie programowania. W hipotetycznej sytuacji gdzie badane podmioty nie startują w przetargach na wybór partnerów finansujących niemożliwe byłoby rozstrzygnięcie praktycznie żadnego postępowania. Tym samym, przedsiębiorcy nie mogliby korzystać z unijnego wsparcia w tym obszarze. Dlatego należy szczególnie docenić tworzony przez ostatnich trzydzieści lat system funduszy pożyczkowych, który sprawdził się w nawet najtrudniejszych dla polskiej gospodarki okresach.

Zakończenie

W 2023 roku nastąpiło, długo wyczekiwane, rozpoczęcie rzeczywistego wdrażania instrumentów zwrotnych finansowanych w ramach okresu programowania 2021-2027. Dla funduszy pożyczkowych oznacza to szansę na zdecydowane zintensyfikowanie działalności w obszarze wspierania finansowego przedsiębiorstw. Jednocześnie, przetargi na wybór partnerów finansujących oznaczają możliwość ustabilizowania sytuacji finansowej samych funduszy. Konieczne jest jednak zdecydowane przyspieszenie rozstrzygnięcia postępowań przetargowych.

Pierwsze obserwacje z wdrażania instrumentów finansowych mogą wskazywać, że przez najbliższe lata to właśnie fundusze pożyczkowe wezmą na siebie zdecydowaną większość odpowiedzialności za dostarczanie przedsiębiorcom zwrotnego wsparcia finansowego ze środków UE. Pojawia się jednak nowi adresaci wsparcia, jak np. osoby fizyczne, samorządy, spółki komunalne, klasy, spółdzielnie energetyczne, stowarzyszenia, ZIT, czy podmioty ESCO. Fundusze Pożyczkowe są jednak gotowe do podjęcia kolejnego wyzwania, aby zapewnić finansowania szerokiej grupie docelowej.

Jesteśmy także świadomi problemów, które stoją przynajmniej przed częścią naszego środowiska. Wymogi przetargowe stawiane potencjalnym oferentom już na starcie wykluczają z ubiegania się o kapitał pożyczkowy wiele doświadczonych funduszy pożyczkowych. Chodzi tu przede wszystkim o poziom kapitałów własnych, wymagany wkład własny i doświadczenie kadr rozumiane jako liczba oceny wniosków pożyczkowych w ostatnich latach. Podmioty o których mowa tworzą konsorcja zgłaszając gotowość do dalszej pracy na rzecz rozwoju polskiej gospodarki. Nadal problematyczna dla funduszy jest kwestia pożyczek niekwalifikowalnych, czy niespłacanych. W funduszach pożyczkowych nie są to sytuacje częste, nie mniej jednak wymagają restrykcyjnego podchodzenia do oceny inwestycji i wnioskodawców przez Fundusze. W przypadku koniecznych działań windykacyjnych, warta rozważenia jest zmiana zasad odnośnie czasu prowadzenia windykacji. Zagadnienie to będzie przedmiotem rozmów i warsztatów z udziałem BGK, aby wypracować właściwe rozwiązanie, które uznają Instytucje Zarządzające.

Przed wszystkim trzeba jednak podkreślić to, że 2023 rok to okres kolejnych sukcesów funduszy pożyczkowych. W jasny sposób pokazują to liczby. Polscy przedsiębiorcy, za pośrednictwem funduszy pożyczkowych, otrzymali wsparcie o wartości niemal 2,3 mld zł. Niemal 7 tys. podmiotów gospodarczych skorzystało z oferty finansowej badanych podmiotów. To wszystko w warunkach praktycznie braku dostępu do nowego kapitału pożyczkowego. Badane podmioty już na trwałe

wpisały się w krajobraz polskiego systemu wspierania rozwoju przedsiębiorczości. W przeciągu ostatnich trzydziestu lat udało się w Polsce stworzyć, unikalną w skali europejskiej, sieć niebankowych podmiotów wspierających rozwój przedsiębiorczości i zmniejszających wymiar luki finansowej.

Wartość alokacji na instrumenty zwrotne w perspektywie finansowej 2021-2027 stwarza szansę na dalszy rozwój funduszy pożyczkowych. Nasza organizacja będzie uczestniczyć w tym procesie wskazując potrzebne zmiany w otoczeniu instytucjonalno-regulacyjnym i służyć pomocą w codziennej działalności poszczególnym funduszom.

Załączniki

1. Podstawowe dane dotyczące funduszy pożyczkowych według kapitału pożyczkowego (w zł) na tle liczby i wartości udzielonych pożyczek (w zł) oraz średniej wartości pożyczki (w zł) w 2023 roku.

Nazwa Instytucji	Województwo	Siedziba (miejscowość)
Polska Fundacja Przedsiębiorczości	zachodniopomorskie	Szczecin
GRUPA LFR - Lubelska Fundacja Rozwoju	lubelskie	Lublin
Wielkopolska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości Sp. z o.o.	wielkopolskie	Poznań
Towarzystwo Inwestycji Społeczno-Ekonomicznych SA (TISE SA)	mazowieckie	Warszawa
Fundusz Górnośląski S.A.	śląskie	Katowice
Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy sp. z o.o.	kujawsko-pomorskie	Toruń
Agencja Rozwoju Regionalnego w Starachowicach	świętokrzyskie	Starachowice
Fundusz Regionu Wałbrzyskiego	dolnośląskie	Wałbrzych
Krajowe Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości	świętokrzyskie	Końskie
Fundacja Rozwoju Śląska	opolskie	Opole
Pomorski Fundusz Pożyczkowy Sp. z o.o.	pomorskie	Gdańsk
Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	małopolskie	Kraków
Biłgorajska Agencja Rozwoju Regionalnego SA	lubelskie	Biłgoraj
Łódzka Agencja Rozwoju Regionalnego SA	łódzkie	Łódź
Agencja Rozwoju Regionalnego MARR S.A.	podkarpackie	Mielec
Stowarzyszenie „Centrum Rozwoju Ekonomicznego Pasłęka”	warmińsko-mazurskie	Pasłęk
Świętokrzyski Fundusz Rozwoju Sp. z o.o.	świętokrzyskie	Kielce
Fundacja na Rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa	mazowieckie	Warszawa
Szczeciński Fundusz Pożyczkowy Sp. z o.o.	zachodniopomorskie	Szczecin
Agencja Rozwoju Regionalnego „AGROREG” S.A. w Nowej Rudzie	dolnośląskie	Nowa Ruda
Fundacja Kaliski Inkubator Przedsiębiorczości	wielkopolskie	Kalisz
Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Olsztynie	warmińsko-mazurskie	Olsztyn
Mazowiecki Regionalny Fundusz Pożyczkowy Sp. z o.o.	mazowieckie	Warszawa
Fundacja Rozwoju Regionu Rabka	małopolskie	Rabka Zdrój
Działdowska Agencja Rozwoju Spółka Akcyjna	warmińsko-mazurskie	Działdowo
Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Suwałkach	podlaskie	Suwałki
Stowarzyszenie „Samorządowe Centrum Przedsiębiorczości i Rozwoju”	małopolskie	Sucha Beskidzka
Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	lubuskie	Zielona Góra
Podlaska Fundacja Rozwoju Regionalnego	podlaskie	Białystok
Stowarzyszenie Ostrowskie Centrum Wspierania Przedsiębiorczości	wielkopolskie	Ostrów Wielkopolski
Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie	wielkopolskie	Konin
Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	podkarpackie	Rzeszów
Regionalne Towarzystwo Inwestycyjne Spółka Akcyjna	pomorskie	Dzierżgoń
Agencja Rozwoju Małopolski Zachodniej S.A.	małopolskie	Chrzanów
Fundacja Rozwoju Gminy Żelów	łódzkie	Żelów
Ośrodek Promowania i Wspierania Przedsiębiorczości Rolnej	świętokrzyskie	Sandomierz
Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	śląskie	Bielsko-Biała
Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	dolnośląskie	Jelenia Góra
Fundacja Rozwoju Regionu Łukta	warmińsko-mazurskie	Łukta
Koszalińska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	zachodniopomorskie	Koszalin
Regionalna Izba Gospodarcza	podkarpackie	Stalowa Wola
Stowarzyszenie Bielskie Centrum Przedsiębiorczości	śląskie	Bielsko-Biała

Kapitał pożyczkowy na 31.12.2023		Wartość pożyczek udzielonych w 2023 r.		Liczba pożyczek udzielonych w 2023 r.		Przeciętna wartość pożyczek udzielonych w 2023 r.	
w zł	nr miejsca	w zł	nr miejsca	szt.	nr miejsca	w zł	nr miejsca
1 019 206 431,41	1	324 976 068,37	1	1 204	1	269 913,68	30
668 979 500,41	2	275 619 781,88	2	586	2	470 340,92	7
658 781 650,71	3	130 827 581,20	4	405	3	323 031,06	25
502 604 649,70	4	56 993 355,46	15	160	15	356 208,47	20
442 436 689,84	5	94 701 053,95	6	128	17	739 851,98	2
392 307 517,05	6	92 547 454,73	7	235	7	393 818,96	14
349 487 504,48	7	80 778 995,36	9	342	4	236 195,89	32
333 047 669,60	8	60 030 991,92	13	289	5	207 719,70	38
326 885 905,47	9	35 733 877,97	20	187	12	191 090,26	42
312 904 783,47	10	78 401 581,42	10	210	9	373 340,86	19
298 539 140,99	11	154 941 249,44	3	271	6	571 738,93	5
293 273 646,57	12	70 500 040,22	11	100	22	705 000,40	3
276 734 159,55	13	105 924 833,00	5	229	8	462 553,86	9
245 390 231,48	14	59 101 000,00	14	154	16	383 772,73	15
238 424 540,00	15	67 991 272,23	12	206	10	330 054,72	24
206 240 923,03	16	46 565 071,15	17	108	20	431 158,07	12
182 431 836,54	17	83 490 260,15	8	192	11	434 845,10	11
178 972 653,40	18	26 654 333,29	22	170	14	156 790,20	47
173 478 219,42	19	24 300 000,00	23	28	39	867 857,14	1
160 505 194,40	20	45 988 045,11	18	99	23	464 525,71	8
131 826 267,76	21	46 610 124,16	16	112	19	416 161,82	13
117 933 520,34	22	13 321 318,41	30	62	25	214 859,97	36
111 422 120,68	23	19 728 105,36	26	52	28	379 386,64	18
96 153 548,00	24	34 372 450,00	21	102	21	336 984,80	23
86 468 270,00	25	10 255 238,18	34	53	27	193 495,06	41
86 219 965,24	26	5 030 344,47	42	49	29	102 660,09	54
79 437 457,79	27	6 066 000,00	39	34	35	178 411,76	44
74 352 448,17	28	16 279 497,83	27	58	26	280 681,00	29
73 972 849,01	29	16 035 382,80	29	42	33	381 794,83	17
72 287 639,11	30	40 663 428,57	19	119	18	341 709,48	22
66 608 823,42	31	20 156 555,84	25	68	24	296 419,94	27
50 172 966,19	32	2 616 828,56	51	9	47	290 758,73	28
44 374 711,77	33	6 521 421,00	38	33	36	197 618,82	40
43 651 893,79	34	12 569 044,57	32	42	33	299 262,97	26
38 629 779,41	35	12 364 900,00	33	46	30	268 802,17	31
38 010 292,43	36	4 190 000,00	46	23	40	182 173,91	43
35 978 169,61	37	20 515 000,00	24	30	38	683 833,33	4
33 693 135,81	38	5 765 100,00	40	13	45	443 469,23	10
32 042 365,33	39	4 865 464,00	45	31	37	156 950,45	46
31 891 890,71	40	8 144 215,79	36	39	34	208 826,05	37
30 867 314,58	41	0,00	58	0	51	0	58
30 732 126,21	42	4 889 886,59	44	44	32	111 133,79	51

Nazwa Instytucji	Województwo	Siedziba (miejscowość)
Fundacja Rozwoju Regionu Pierchnica	świętokrzyskie	Pierchnica
Fundacja Wspomagania Wsi	mazowieckie	Warszawa
Fundacja Wspierania Przedsiębiorczości Regionalnej	warmińsko-mazurskie	Gołdap
Agencja Rozwoju Lokalnego S.A.	śląskie	Sosnowiec
Tarnowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	małopolskie	Tarnów
Stowarzyszenie Wspierania Małej Przedsiębiorczości z siedzibą w Dobiegniewie	lubuskie	Dobiegniew
Rudzka Agencja Rozwoju Inwestor Sp. Z o.o.	śląskie	Ruda Śląska
Fundacja „Puławskie Centrum Przedsiębiorczości”	lubelskie	Puławy
Górnośląski Akcelerator Przedsiębiorczości Rynkowej Sp. z o.o.	śląskie	Gliwice
Centrum Biznesu Małopolski Zachodniej Sp. z o.o.	małopolskie	Oświęcim
Stowarzyszenie Ostrzeszowskie Centrum Przedsiębiorczości	wielkopolskie	Ostrzeszów
Unia Gospodarcza Regionu Śremskiego - Śremski Ośrodek Wspierania Małej Przedsiębiorczości	wielkopolskie	Śrem
Towarzystwo Rozwoju Powiśla	pomorskie	Malbork
Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A.	śląskie	Częstochowa
Żyrardowskie Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości	mazowieckie	Żyrardów
Stowarzyszenie „Radomskie Centrum Przedsiębiorczości”	mazowieckie	Radom
Fundacja „Wałbrzych 2000”	dolnośląskie	Wałbrzych
Fundacja Inkubator	łódzkie	Łódź
Fundacja Centrum Wspierania Przedsiębiorczości w Poddębicach	łódzkie	Poddębice

Kapitał pożyczkowy na 31.12.2023		Wartość pożyczek udzielonych w 2023 r.		Liczba pożyczek udzielonych w 2023 r.		Przeciętna wartość pożyczek udzielonych w 2023 r.	
w zł	nr miejsca	w zł	nr miejsca	szt.	nr miejsca	w zł	nr miejsca
27 576 810,15	43	6 680 000,00	37	45	31	148 444,44	48
26 818 109,47	44	8 997 200,10	35	173	13	52 006,94	57
23 444 380,32	45	4 981 000,00	43	30	38	166 033,33	45
16 898 680,62	46	1 770 000,00	52	16	43	110 625,00	52
16 071 273,00	47	16 071 273,00	28	33	36	487 008,27	6
15 056 541,86	48	3 680 869,57	48	18	42	204 492,75	39
14 282 103,52	49	3 775 000,00	47	11	46	343 181,82	21
14 180 851,91	50	2 921 880,00	50	13	45	224 760,00	35
12 627 478,24	51	487 000,00	54	4	48	121 750,00	49
12 600 000,00	52	12 600 000,00	31	33	36	381 818,18	16
10 877 965,62	53	0,00	58	0	51	-	58
9 396 104,05	54	5 421 248,09	41	23	40	235 706,44	33
8 323 205,00	55	3 154 600,00	49	14	44	225 328,57	34
7 432 961,01	56	0,00	58	0	51	0,00	58
4 476 371,57	57	1 593 000,00	53	20	41	79 650,00	55
4 201 594,00	58	0,00	58	0	51	0,00	58
2 561 547,85	59	310 000,00	55	3	49	103 333,33	53
2 437 005,66	60	120 000,00	56	1	50	120 000,00	50
2 148 816,00	61	70 000,00	57	1	50	70 000,00	56

2. Udział poszczególnych funduszy pożyczkowych w ogólnej sumie kapitału pożyczkowego, wartości i liczby udzielonych pożyczek na 31.12.2023 r.

Nazwa Instytucji	Województwo	Siedziba (miejscowość)
OGÓŁEM		
PPolska Fundacja Przedsiębiorczości	zachodniopomorskie	Szczecin
GRUPA LFR - Lubelska Fundacja Rozwoju	lubelskie	Lublin
Wielkopolska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości Sp. z o.o.	wielkopolskie	Poznań
Towarzystwo Inwestycji Społeczno-Ekonomicznych SA (TISE SA)	mazowieckie	Warszawa
Fundusz Górnośląski S.A.	śląskie	Katowice
Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy sp. z o.o.	kujawsko-pomorskie	Toruń
Agencja Rozwoju Regionalnego w Starachowicach	świętokrzyskie	Starachowice
Fundusz Regionu Wałbrzyskiego	dolnośląskie	Wałbrzych
Krajowe Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości	świętokrzyskie	Końskie
Fundacja Rozwoju Śląska	opolskie	Opole
Pomorski Fundusz Pożyczkowy Sp. z o.o.	pomorskie	Gdańsk
Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	małopolskie	Kraków
Biłgorajska Agencja Rozwoju Regionalnego SA	lubelskie	Biłgoraj
Łódzka Agencja Rozwoju Regionalnego SA	łódzkie	Łódź
Agencja Rozwoju Regionalnego MARR S.A.	podkarpackie	Mielec
Stowarzyszenie „Centrum Rozwoju Ekonomicznego Pasłęka”	warmińsko-mazurskie	Pasłęk
Świętokrzyski Fundusz Rozwoju Sp. z o.o.	świętokrzyskie	Kielce
Fundacja na Rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa	mazowieckie	Warszawa
Szczeciński Fundusz Pożyczkowy Sp. z o.o.	zachodniopomorskie	Szczecin
Agencja Rozwoju Regionalnego „AGROREG” S.A. w Nowej Rudzie	dolnośląskie	Nowa Ruda
Fundacja Kaliski Inkubator Przedsiębiorczości	wielkopolskie	Kalisz
Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Olsztynie	warmińsko-mazurskie	Olsztyn
Mazowiecki Regionalny Fundusz Pożyczkowy Sp. z o.o.	mazowieckie	Warszawa
Fundacja Rozwoju Regionu Rabka	małopolskie	Rabka Zdrój
Działdowska Agencja Rozwoju Spółka Akcyjna	warmińsko-mazurskie	Działdowo
Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Suwałkach	podlaskie	Suwałki
Stowarzyszenie „Samorządowe Centrum Przedsiębiorczości i Rozwoju”	małopolskie	Sucha Beskidzka
Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	lubuskie	Zielona Góra
Podlaska Fundacja Rozwoju Regionalnego	podlaskie	Białystok
Stowarzyszenie Ostrowskie Centrum Wspierania Przedsiębiorczości	wielkopolskie	Ostrów Wielkopolski
Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie	wielkopolskie	Konin
Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	podkarpackie	Rzeszów
Regionalne Towarzystwo Inwestycyjne Spółka Akcyjna	pomorskie	Dzierżgoń
Agencja Rozwoju Małopolski Zachodniej S.A.	małopolskie	Chrzanów
Fundacja Rozwoju Gminy Żelów	łódzkie	Żelów
Ośrodek Promowania i Wspierania Przedsiębiorczości Rolnej	świętokrzyskie	Sandomierz
Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	śląskie	Bielsko-Biała
Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	dolnośląskie	Jelenia Góra
Fundacja Rozwoju Regionu Łukta	warmińsko-mazurskie	Łukta
Koszalińska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	zachodniopomorskie	Koszalin
Regionalna Izba Gospodarcza	podkarpackie	Stalowa Wola

Kapitał pożyczkowy na 31.12.2023 r.		Wartość pożyczek udzielonych w 2023 r.		Liczba pożyczek udzielonych w 2023 r.	
w zł	%	w zł	%	szt.	%
8 898 772 202,73		2 299 660 223,74		6 802	
1 019 206 431,41	11,45	324 976 068,37	14,13	1 204	17,70
668 979 500,41	7,52	275 619 781,88	11,99	586	8,62
658 781 650,71	7,40	130 827 581,20	5,69	405	5,95
502 604 649,70	5,65	56 993 355,46	2,48	160	2,35
442 436 689,84	4,97	94 701 053,95	4,12	128	1,88
392 307 517,05	4,41	92 547 454,73	4,02	235	3,45
349 487 504,48	3,93	80 778 995,36	3,51	342	5,03
333 047 669,60	3,74	60 030 991,92	2,61	289	4,25
326 885 905,47	3,67	35 733 877,97	1,55	187	2,75
312 904 783,47	3,52	78 401 581,42	3,41	210	3,09
298 539 140,99	3,35	154 941 249,44	6,74	271	3,98
293 273 646,57	3,30	70 500 040,22	3,07	100	1,47
276 734 159,55	3,11	105 924 833,00	4,61	229	3,37
245 390 231,48	2,76	59 101 000,00	2,57	154	2,26
238 424 540,00	2,68	67 991 272,23	2,96	206	3,03
206 240 923,03	2,32	46 565 071,15	2,02	108	1,59
182 431 836,54	2,05	83 490 260,15	3,63	192	2,82
178 972 653,40	2,01	26 654 333,29	1,16	170	2,50
173 478 219,42	1,95	24 300 000,00	1,06	28	0,41
160 505 194,40	1,80	45 988 045,11	2,00	99	1,46
131 826 267,76	1,48	46 610 124,16	2,03	112	1,65
117 933 520,34	1,33	13 321 318,41	0,58	62	0,91
111 422 120,68	1,25	19 728 105,36	0,86	52	0,76
96 153 548,00	1,08	34 372 450,00	1,49	102	1,50
86 468 270,00	0,97	10 255 238,18	0,45	53	0,78
86 219 965,24	0,97	5 030 344,47	0,22	49	0,72
79 437 457,79	0,89	6 066 000,00	0,26	34	0,50
74 352 448,17	0,84	16 279 497,83	0,71	58	0,85
73 972 849,01	0,83	16 035 382,80	0,70	42	0,62
72 287 639,11	0,81	40 663 428,57	1,77	119	1,75
66 608 823,42	0,75	20 156 555,84	0,88	68	1,00
50 172 966,19	0,56	2 616 828,56	0,11	9	0,13
44 374 711,77	0,50	6 521 421,00	0,28	33	0,49
43 651 893,79	0,49	12 569 044,57	0,55	42	0,62
38 629 779,41	0,43	12 364 900,00	0,54	46	0,68
38 010 292,43	0,43	4 190 000,00	0,18	23	0,34
35 978 169,61	0,40	20 515 000,00	0,89	30	0,44
33 693 135,81	0,38	5 765 100,00	0,25	13	0,19
32 042 365,33	0,36	4 865 464,00	0,21	31	0,46
31 891 890,71	0,36	8 144 215,79	0,35	39	0,57
30 867 314,58	0,35	0	0,00	0	0,00

Nazwa Instytucji	Województwo	Siedziba (miejscowość)
Stowarzyszenie Bielskie Centrum Przedsiębiorczości	śląskie	Bielsko-Biała
Fundacja Rozwoju Regionu Pierchnica	świętokrzyskie	Pierchnica
Fundacja Wspomagania Wsi	mazowieckie	Warszawa
Fundacja Wspierania Przedsiębiorczości Regionalnej	warmińsko-mazurskie	Gołdap
Agencja Rozwoju Lokalnego S.A.	śląskie	Sosnowiec
Tarnowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	małopolskie	Tarnów
Stowarzyszenie Wspierania Małej Przedsiębiorczości z siedzibą w Dobiegniewie	lubuskie	Dobiegniew
Rudzka Agencja Rozwoju Inwestor Sp. z o.o.	śląskie	Ruda Śląska
Fundacja „Puławskie Centrum Przedsiębiorczości”	lubelskie	Puławy
Górnośląski Akcelerator Przedsiębiorczości Rynkowej Sp. z o.o.	śląskie	Gliwice
Centrum Biznesu Małopolski Zachodniej Sp. z o.o.	małopolskie	Oświęcim
Stowarzyszenie Ostrzeszowskie Centrum Przedsiębiorczości	wielkopolskie	Ostrzeszów
Unia Gospodarcza Regionu Śremskiego - Śremski Ośrodek Wspierania Małej Przedsiębiorczości	wielkopolskie	Śrem
Towarzystwo Rozwoju Powiśla	pomorskie	Malbork
Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A.	śląskie	Częstochowa
Żyrardowskie Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości	mazowieckie	Żyrardów
Stowarzyszenie „Radomskie Centrum Przedsiębiorczości”	mazowieckie	Radom
Fundacja „Wałbrzych 2000”	dolnośląskie	Wałbrzych
Fundacja Inkubator	łódzkie	Łódź
Fundacja Centrum Wspierania Przedsiębiorczości w Poddębicach	łódzkie	Poddębice

Kapitał pożyczkowy na 31.12.2023 r.		Wartość pożyczek udzielonych w 2023 r.		Liczba pożyczek udzielonych w 2023 r.	
w zł	%	w zł	%	szt.	%
30 732 126,21	0,35	4 889 886,59	0,21	44	0,65
27 576 810,15	0,31	6 680 000,00	0,29	45	0,66
26 818 109,47	0,30	8 997 200,10	0,39	173	2,54
23 444 380,32	0,26	4 981 000,00	0,22	30	0,44
16 898 680,62	0,19	1 770 000,00	0,08	16	0,24
16 071 273,00	0,18	16 071 273,00	0,70	33	0,49
15 056 541,86	0,17	3 680 869,57	0,16	18	0,26
14 282 103,52	0,16	3 775 000,00	0,16	11	0,16
14 180 851,91	0,16	2 921 880,00	0,13	13	0,19
12 627 478,24	0,14	487 000,00	0,02	4	0,06
12 600 000,00	0,14	12 600 000,00	0,55	33	0,49
10 877 965,62	0,12	-	0,00	-	0,00
9 396 104,05	0,11	5 421 248,09	0,24	23	0,34
8 323 205,00	0,09	3 154 600,00	0,14	14	0,21
7 432 961,01	0,08	0,00	0,00	0	0,00
4 476 371,57	0,05	1 593 000,00	0,07	20	0,29
4 201 594,00	0,05	0	0,00	0	0,00
2 561 547,85	0,03	310 000,00	0,01	3	0,04
2 437 005,66	0,03	120 000,00	0,01	1	0,01
2 148 816,00	0,02	70 000,00	0,003	1	0,01

3. Aktywność funduszy pożyczkowych – wybrane informacje o funduszach pożyczkowych na 31.12.2023 r.

Nazwa Instytucji	Województwo	Siedziba (miejscowość)
Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A.	śląskie	Częstochowa
Towarzystwo Rozwoju Powiśla	pomorskie	Malbork
Żyrardowskie Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości	mazowieckie	Żyrardów
Unia Gospodarcza Regionu Śremskiego - Śremski Ośrodek Wspierania Małej Przedsiębiorczości	wielkopolskie	Śrem
Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	dolnośląskie	Jelenia Góra
Tarnowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	małopolskie	Tarnów
Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	podkarpackie	Rzeszów
Polska Fundacja Przedsiębiorczości	zachodniopomorskie	Szczecin
Agencja Rozwoju Małopolski Zachodniej S.A.	małopolskie	Chrzanów
Biłgorajska Agencja Rozwoju Regionalnego SA	lubelskie	Biłgoraj
Agencja Rozwoju Regionalnego w Starachowicach	świętokrzyskie	Starachowice
Wielkopolska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości Sp. z o.o.	wielkopolskie	Poznań
Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie	wielkopolskie	Konin
Fundusz Regionu Wałbrzyskiego	dolnośląskie	Wałbrzych
Centrum Biznesu Małopolski Zachodniej Sp. z o.o.	małopolskie	Oświęcim
Fundacja Rozwoju Regionu Rabka	małopolskie	Rabka Zdrój
Podlaska Fundacja Rozwoju Regionalnego	podlaskie	Białystok
Szczeciński Fundusz Pożyczkowy Sp. z o.o.	zachodniopomorskie	Szczecin
GRUPA LFR - Lubelska Fundacja Rozwoju	lubelskie	Lublin
Regionalna Izba Gospodarcza	podkarpackie	Stalowa Wola
Fundacja Kaliski Inkubator Przedsiębiorczości	wielkopolskie	Kalisz
Pomorski Fundusz Pożyczkowy Sp. z o.o.	pomorskie	Gdańsk
Agencja Rozwoju Regionalnego MARR S.A.	podkarpackie	Mielec
Stowarzyszenie Ostrowskie Centrum Wspierania Przedsiębiorczości	wielkopolskie	Ostrów Wielkopolski
Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	śląskie	Bielsko-Biała
Fundacja na Rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa	mazowieckie	Warszawa
Stowarzyszenie "Samorządowe Centrum Przedsiębiorczości i Rozwoju"	małopolskie	Sucha Beskidzka
Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Olsztynie	warmińsko-mazurskie	Olsztyn
Fundacja Rozwoju Regionu Pierzchnica	świętokrzyskie	Pierzchnica
Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy sp. z o.o.	kujawsko-pomorskie	Toruń
Łódzka Agencja Rozwoju Regionalnego SA	łódzkie	Łódź
Regionalne Towarzystwo Inwestycyjne Spółka Akcyjna	pomorskie	Dzierżgoń
Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	małopolskie	Kraków
Świętokrzyski Fundusz Rozwoju Sp. z o.o.	świętokrzyskie	Kielce
Ośrodek Promowania i Wspierania Przedsiębiorczości Rolnej	świętokrzyskie	Sandomierz
Stowarzyszenie Wspierania Małej Przedsiębiorczości z siedzibą w Dobiegniewie	lubuskie	Dobiegniew
Agencja Rozwoju Regionalnego „AGROREG” S.A. w Nowej Rudzie	dolnośląskie	Nowa Ruda
Fundacja Rozwoju Regionu Łukta	warmińsko-mazurskie	Łukta
Mazowiecki Regionalny Fundusz Pożyczkowy Sp. z o.o.	mazowieckie	Warszawa
Fundacja Wspomagania Wsi	mazowieckie	Warszawa
Krajowe Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości	świętokrzyskie	Końskie

Kapitał pożyczkowy w zł	Wartość środków zaangażowanych w pożyczki w zł	Wartość środków zaangażowanych w pożyczki/wartość kapitału pożyczkowego na dzień 31.12.2023 r. (w %)
na 31.12.2023 r.	na 31.12.2023 r.	
7 432 961,01	7 432 961,01	100,00
8 323 205,00	8 323 205,00	100,00
4 476 371,57	4 476 371,57	100,00
9 396 104,05	9 396 104,05	100,00
33 693 135,81	33 693 135,81	100,00
16 071 273,00	16 071 273,00	100,00
50 172 966,19	50 146 374,14	99,95
1 019 206 431,41	1 013 786 068,00	99,47
43 651 893,79	43 057 060,00	98,64
276 734 160,00	272 962 126,00	98,64
349 487 504,48	342 497 754,39	98,00
658 781 650,71	643 342 316,22	97,66
66 608 823,42	64 968 450,91	97,54
333 047 669,60	317 648 661,43	95,38
12 600 000,00	12 005 481,17	95,28
96 153 548,00	91 459 261,00	95,12
73 972 849,01	70 117 001,90	94,79
173 478 219,42	164 317 505,89	94,72
668 979 500,41	633 400 256,34	94,68
30 867 314,58	29 172 963,13	94,51
131 826 267,76	124 200 992,10	94,22
298 539 140,99	279 353 250,81	93,57
238 424 540,00	222 232 230,13	93,21
72 287 639,11	67 109 191,41	92,84
35 978 169,61	33 286 479,77	92,52
178 972 653,40	163 228 677,69	91,20
79 437 457,79	71 925 352,98	90,54
117 933 520,34	106 659 905,76	90,44
27 576 810,15	24 830 080,77	90,04
392 307 517,05	348 212 583,27	88,76
245 390 231,48	217 749 911,74	88,74
44 374 711,77	39 227 490,45	88,40
293 273 646,57	259 157 594,27	88,37
182 431 836,54	160 569 764,64	88,02
38 010 292,43	33 269 553,61	87,53
15 056 541,86	13 174 592,28	87,50
160 505 194,40	138 505 194,40	86,29
32 042 365,33	27 623 163,93	86,21
111 422 120,68	95 992 694,27	86,15
26 818 109,47	22 996 860,59	85,75
326 885 905,47	277 314 248,28	84,84

Nazwa Instytucji	Województwo	Siedziba (miejscowość)
Fundacja Rozwoju Śląska	opolskie	Opole
Stowarzyszenie „Centrum Rozwoju Ekonomicznego Pasłęka”	warmińsko-mazurskie	Pasłęk
Towarzystwo Inwestycji Społeczno-Ekonomicznych SA (TISE SA)	mazowieckie	Warszawa
Fundacja „Puławskie Centrum Przedsiębiorczości”	lubelskie	Puławy
Działdowska Agencja Rozwoju Spółka Akcyjna	warmińsko-mazurskie	Działdowo
Fundusz Górnośląski S.A.	śląskie	Katowice
Fundacja Wspierania Przedsiębiorczości Regionalnej	warmińsko-mazurskie	Gołdap
Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	lubuskie	Zielona Góra
Koszalińska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	zachodniopomorskie	Koszalin
Fundacja „Wałbrzych 2000”	dolnośląskie	Wałbrzych
Agencja Rozwoju Lokalnego S.A.	śląskie	Sosnowiec
Rudzka Agencja Rozwoju Inwestor Sp. z o.o.	śląskie	Ruda Śląska
Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Suwałkach	podlaskie	Suwałki
Fundacja Rozwoju Gminy Żelów	łódzkie	Żelów
Stowarzyszenie Bielskie Centrum Przedsiębiorczości	śląskie	Bielsko-Biała
Stowarzyszenie Ostrzeszowskie Centrum Przedsiębiorczości	wielkopolskie	Ostrzeszów
Stowarzyszenie „Radomskie Centrum Przedsiębiorczości”	mazowieckie	Radom
Fundacja Centrum Wspierania Przedsiębiorczości w Poddębicach	łódzkie	Poddębice
Górnośląski Akcelerator Przedsiębiorczości Rynkowej Sp. z o.o.	śląskie	Gilwice
Fundacja Inkubator	łódzkie	Łódź

Kapitał pożyczkowy w zł	Wartość środków zaangażowanych w pożyczki w zł	Wartość środków zaangażowanych w pożyczki/wartość kapitału pożyczkowego na dzień 31.12.2023 r. (w %)
na 31.12.2023 r.	na 31.12.2023 r.	
312 904 783,47	264 538 653,98	84,54
206 240 923,03	172 452 695,69	83,62
502 604 649,70	419 366 360,82	83,44
14 180 851,91	11 813 064,60	83,30
86 468 270,00	70 241 400,92	81,23
442 436 689,84	352 047 173,41	79,57
23 444 380,32	17 774 185,10	75,81
74 352 448,17	55 139 788,20	74,16
31 891 890,71	23 550 574,92	73,85
2 561 547,85	1 849 119,07	72,19
16 898 680,62	11 280 087,24	66,75
14 282 103,52	9 481 914,00	66,39
86 219 965,24	57 135 618,91	66,27
38 629 779,41	25 254 595,44	65,38
30 732 126,21	20 013 526,35	65,12
10 877 965,62	6 982 823,63	64,19
4 201 594,00	1 145 365,57	27,26
2 148 816,00	448 921,50	20,89
12 627 478,24	2 061 258,63	16,32
2 437 005,66	289 248,32	11,87

4. Aktywność funduszy pożyczkowych według wartości kapitału pożyczkowego.

Nazwa Instytucji	Województwo	Siedziba (miejscowość)	Kapitał pożyczkowy na 31.12.2023 r.	
			w zł	nr miejsca
Ogółem			8 898 772 202,73	udział w wartości ogółem
Grupa funduszy bardzo dużych (grupa BD)*			7 621 814 756,30	85,65%
Polska Fundacja Przedsiębiorczości	zachodniopomorskie	Szczecin	1 019 206 431,41	1
GRUPA LFR - Lubelska Fundacja Rozwoju	lubelskie	Lublin	668 979 500,41	2
Wielkopolska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości Sp. z o.o.	wielkopolskie	Poznań	658 781 650,71	3
Towarzystwo Inwestycji Społeczno-Ekonomicznych SA (TISE SA)	mazowieckie	Warszawa	502 604 649,70	4
Fundusz Górnośląski S.A.	śląskie	Katowice	442 436 689,84	5
Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy sp. z o.o.	kujawsko-pomorskie	Toruń	392 307 517,05	6
Agencja Rozwoju Regionalnego w Starachowicach	świętokrzyskie	Starachowice	349 487 504,48	7
Fundusz Regionu Wałbrzyskiego	dolnośląskie	Wałbrzych	333 047 669,60	8
Krajowe Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości	świętokrzyskie	Końskie	326 885 905,47	9
Fundacja Rozwoju Śląska	opolskie	Opole	312 904 783,47	10
Pomorski Fundusz Pożyczkowy Sp. z o.o.	pomorskie	Gdańsk	298 539 140,99	11
Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	małopolskie	Kraków	293 273 646,57	12
Biłgorajska Agencja Rozwoju Regionalnego SA	lubelskie	Biłgoraj	276 734 159,55	13
Łódzka Agencja Rozwoju Regionalnego SA	łódzkie	Łódź	245 390 231,48	14
Agencja Rozwoju Regionalnego MARR S.A.	podkarpackie	Mielec	238 424 540,00	15
Stowarzyszenie „Centrum Rozwoju Ekonomicznego Pasłęka”	warmińsko-mazurskie	Pasłęk	206 240 923,03	16
Świętokrzyski Fundusz Rozwoju Sp. z o.o.	świętokrzyskie	Kielce	182 431 836,54	17
Fundacja Na Rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa	mazowieckie	Warszawa	178 972 653,40	18
Szczeciński Fundusz Pożyczkowy Sp. z o.o.	zachodniopomorskie	Szczecin	173 478 219,42	19
Agencja Rozwoju Regionalnego „AGROREG” S.A. w Nowej Rudzie	dolnośląskie	Nowa Ruda	160 505 194,40	20
Fundacja Kaliski Inkubator Przedsiębiorczości	wielkopolskie	Kalisz	131 826 267,76	21
Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Olsztynie	warmińsko-mazurskie	Olsztyn	117 933 520,34	22
Mazowiecki Regionalny Fundusz Pożyczkowy Sp. z o.o.	mazowieckie	Warszawa	111 422 120,68	23
Grupa funduszy dużych (grupa D)*			685 673 966,93	7,71%
Fundacja Rozwoju Regionu Rabka	małopolskie	Rabka Zdrój	96 153 548,00	24
Działowska Agencja Rozwoju Spółka Akcyjna	warmińsko-mazurskie	Działdowo	86 468 270,00	25
Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Suwałkach	podlaskie	Suwałki	86 219 965,24	26
Stowarzyszenie „Samorządowe Centrum Przedsiębiorczości i Rozwoju”	małopolskie	Sucha Beskidzka	79 437 457,79	27
Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	lubuskie	Zielona Góra	74 352 448,17	28
Podlaska Fundacja Rozwoju Regionalnego	podlaskie	Białystok	73 972 849,01	29
Stowarzyszenie Ostrowskie Centrum Wspierania Przedsiębiorczości	wielkopolskie	Ostrów Wielkopolski	72 287 639,11	30
Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie	wielkopolskie	Konin	66 608 823,42	31
Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	podkarpackie	Rzeszów	50 172 966,19	32
Grupa funduszy średnich (grupa Ś)*			437 710 979,59	4,92%
Regionalne Towarzystwo Inwestycyjne Spółka Akcyjna	pomorskie	Dzierżgoń	44 374 711,77	33
Agencja Rozwoju Małopolski Zachodniej S.A.	małopolskie	Chrzanów	43 651 893,79	34
Fundacja Rozwoju Gminy Żelów	łódzkie	Żelów	38 629 779,41	35

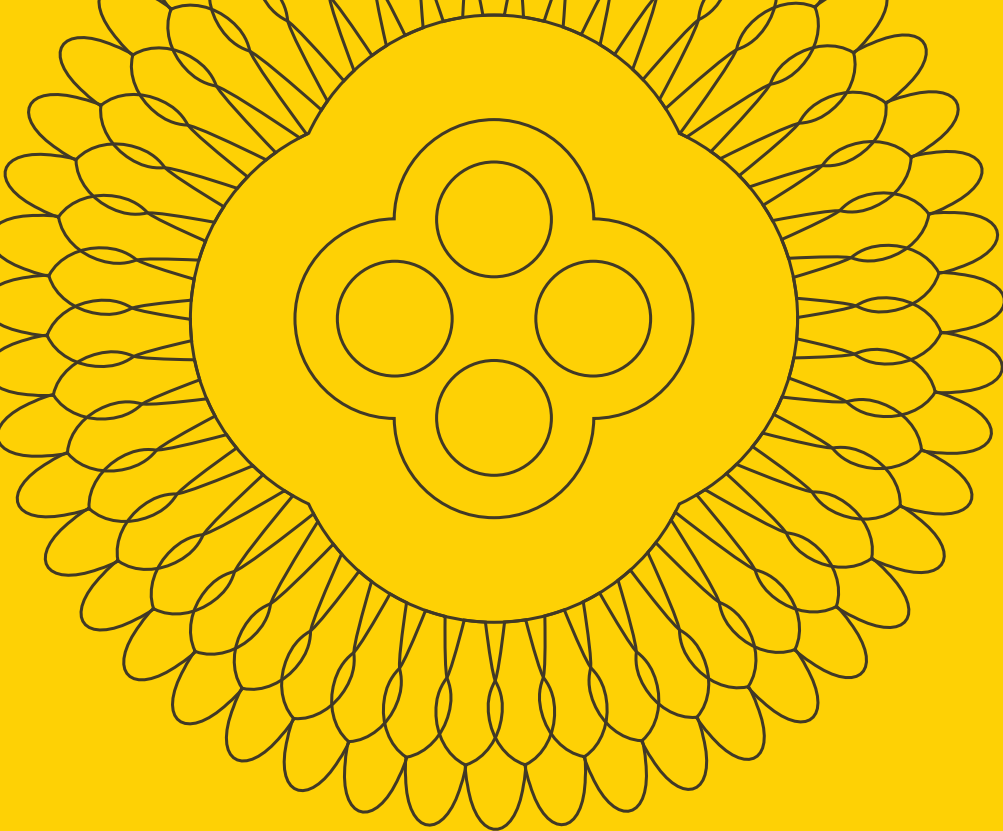
* **Grupa funduszy bardzo dużych (grupa BD)** - kapitał pożyczkowy o wartości od 100 do 350 mln zł. **Grupa funduszy dużych (grupa D)** - kapitał pożyczkowy o wartości od 50 do 100 mln zł. **Grupa funduszy średnich (grupa Ś)** - kapitał pożyczkowy o wartości od 20 do 50 mln zł.

Wartość pożyczek udzielonych w 2023 r.		Liczba pożyczek udzielonych w 2023 r.		Przeciętna wartość pożyczek udzielonych w 2023 r.	
w zł	nr miejsca	szt.	nr miejsca	w zł	nr miejsca
2 299 660 223,74	udział w wartości ogółem	6 802	udział w wartości ogółem		
1 995 726 394,78	86,78%	5 529	81,28%		
324 976 068,37	1	1 204	1	269 913,68	30
275 619 781,88	2	586	2	470 340,92	7
130 827 581,20	4	405	3	323 031,06	25
56 993 355,46	15	160	15	356 208,47	20
94 701 053,95	6	128	17	739 851,98	2
92 547 454,73	7	235	7	393 818,96	14
80 778 995,36	9	342	4	236 195,89	32
60 030 991,92	13	289	5	207 719,70	38
35 733 877,97	20	187	12	191 090,26	42
78 401 581,42	10	210	9	373 340,86	19
154 941 249,44	3	271	6	571 738,93	5
70 500 040,22	11	100	22	705 000,40	3
105 924 833,00	5	229	8	462 553,86	9
59 101 000,00	14	154	16	383 772,73	15
67 991 272,23	12	206	10	330 054,72	24
46 565 071,15	17	108	20	431 158,07	12
83 490 260,15	8	192	11	434 845,10	11
26 654 333,29	22	170	14	156 790,20	47
24 300 000,00	23	28	39	867 857,14	1
45 988 045,11	18	99	23	464 525,71	8
46 610 124,16	16	112	19	416 161,82	13
13 321 318,41	30	62	25	214 859,97	36
19 728 105,36	26	52	28	379 386,64	18
151 475 726,25	6,59%	534	7,85%		
34 372 450,00	21	102	21	336 984,80	23
10 255 238,18	34	53	27	193 495,06	41
5 030 344,47	42	49	29	102 660,09	54
6 066 000,00	39	34	35	178 411,76	44
16 279 497,83	27	58	26	280 681,00	29
16 035 382,80	29	42	33	381 794,83	17
40 663 428,57	19	119	18	341 709,48	22
20 156 555,84	25	68	24	296 419,94	27
2 616 828,56	51	9	47	290 758,73	28
100 483 232,05	4,37%	549	8,07%		
6 521 421,00	38	33	36	197 618,82	40
12 569 044,57	32	42	33	299 262,97	26
12 364 900,00	33	46	30	268 802,17	31

Nazwa Instytucji	Województwo	Siedziba (miejscowość)	Kapitał pożyczkowy na 31.12.2023 r.	
			w zł	nr miejsca
				udział w wartości ogółem
Ośrodek Promowania i Wspierania Przedsiębiorczości Rolnej	świętokrzyskie	Sandomierz	38 010 292,43	36
Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	śląskie	Bielsko-Biała	35 978 169,61	37
Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	dolnośląskie	Jelenia Góra	33 693 135,81	38
Fundacja Rozwoju Regionu Łukta	warmińsko-mazurskie	Łukta	32 042 365,33	39
Koszalińska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	zachodniopomorskie	Koszalin	31 891 890,71	40
Regionalna Izba Gospodarcza	podkarpackie	Stalowa Wola	30 867 314,58	41
Stowarzyszenie Bielskie Centrum Przedsiębiorczości	śląskie	Bielsko-Biała	30 732 126,21	42
Fundacja Rozwoju Regionu Pierzchnica	świętokrzyskie	Pierzchnica	27 576 810,15	43
Fundacja Wspomagania Wsi	mazowieckie	Warszawa	26 818 109,47	44
Fundacja Wspierania Przedsiębiorczości Regionalnej	warmińsko-mazurskie	Gołdap	23 444 380,32	45
Grupa funduszy małych (grupa M)*			137 747 164,83	1,55%
Agencja Rozwoju Lokalnego S.A.	śląskie	Sosnowiec	16 898 680,62	46
Tarnowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	małopolskie	Tarnów	16 071 273,00	47
Stowarzyszenie Wspierania Małej Przedsiębiorczości z siedzibą w Dobiegniewie	lubuskie	Dobiegniew	15 056 541,86	48
Rudzka Agencja Rozwoju Inwestor Sp. z o.o.	śląskie	Ruda Śląska	14 282 103,52	49
Fundacja „Puławskie Centrum Przedsiębiorczości”	lubelskie	Puławy	14 180 851,91	50
Górnośląski Akcelerator Przedsiębiorczości Rynkowej Sp. z o.o.	śląskie	Gliwice	12 627 478,24	51
Centrum Biznesu Małopolski Zachodniej Sp. z o.o.	małopolskie	Oświęcim	12 600 000,00	52
Stowarzyszenie Ostrzeszowskie Centrum Przedsiębiorczości	wielkopolskie	Ostrzeszów	10 877 965,62	53
Unia Gospodarcza Regionu Śremskiego - Śremski Ośrodek Wspierania Małej Przedsiębiorczości	wielkopolskie	Śrem	9 396 104,05	54
Towarzystwo Rozwoju Powiśla	pomorskie	Malbork	8 323 205,00	55
Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A.	śląskie	Częstochowa	7 432 961,01	56
Grupa funduszy bardzo małych (grupa BM)*			15 825 335,08	0,18%
Żyrardowskie Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości	mazowieckie	Żyrardów	4 476 371,57	57
Stowarzyszenie „Radomskie Centrum Przedsiębiorczości”	mazowieckie	Radom	4 201 594,00	58
Fundacja „Wałbrzych 2000”	dolnośląskie	Wałbrzych	2 561 547,85	59
Fundacja Inkubator	łódzkie	Łódź	2 437 005,66	60
Fundacja Centrum Wspierania Przedsiębiorczości w Poddębicach	łódzkie	Poddębice	2 148 816,00	61

* **Grupa funduszy małych (grupa M)** - kapitał pożyczkowy o wartości od 5 do 20 mln zł. **Grupa funduszy bardzo małych (grupa BM)** - kapitał pożyczkowy o wartości do 5 mln zł.

Wartość pożyczek udzielonych w 2023 r.		Liczba pożyczek udzielonych w 2023 r.		Przeciętna wartość pożyczek udzielonych w 2023 r.	
w zł	nr miejsca	szt.	nr miejsca	w zł	nr miejsca
	udział w wartości ogółem		udział w wartości ogółem		
4 190 000,00	46	23	40	182 173,91	43
20 515 000,00	24	30	38	683 833,33	4
5 765 100,00	40	13	45	443 469,23	10
4 865 464,00	45	31	37	156 950,45	46
8 144 215,79	36	39	34	208 826,05	37
0	58	0	51	0	57
4 889 886,59	44	44	32	111 133,79	51
6 680 000,00	37	45	31	148 444,44	48
8 997 200,10	35	173	13		57
4 981 000,00	43	30	38	166 033,33	45
49 881 870,66	2,17%	165	2,43%		
1 770 000,00	52	16	43	110 625,00	52
16 071 273,00	28	33	36	487 008,27	6
3 680 869,57	48	18	42	204 492,75	39
3 775 000,00	47	11	46	343 181,82	21
2 921 880,00	50	13	45	224 760,00	35
487 000,00	54	4	48	121 750,00	49
12 600 000,00	31	33	36	381 818,18	16
-	58	-	51	-	57
5 421 248,09	41	23	40	235 706,44	33
3 154 600,00	49	14	44	225 328,57	34
0,00	58	0	51	0,00	57
2 093 000,00	0,09%	25	0,37%		
1 593 000,00	53	20	41	79 650,00	55
0	58	0	51		57
310 000,00	55	3	49	103 333,33	53
120 000,00	56	1	50	120 000,00	50
70 000,00	57	1	50	70 000,00	56

POLSKI ZWIĄZEK
FUNDUSZY POŻYCZKOWYCH

PZFP